

ЛОВНА ПРОСВѢТА

№ 3. (двоенъ)

1 мартъ 1927 год.

Год. II.

ИЗДАНИЕ „ЛОВНА ПРОСВѢТА“, УЛ. „ПАТРИАРХЪ ЕФТИМИЙ“ № 90 — СОФИЯ

Съдържание на брой 3, год. II.

1. Презъ последния мартенски снѣгъ — картина.
2. Петъръ Г. Петроръ — † Г. К. Христовичъ (споменъ).
3. Ив. Сокачевъ — Ще свършимъ ли съ недомислията?
4. Д. Кацаровъ — Кои хищници да изстребваме?
5. Стожеръ — Златка (*Mustela martes*)
6. Д-ръ Стоянъ Марковъ — Хигиеничното значение на ловния спортъ.
7. Паулъ Вайандъ — Развъждане на сибирска сребърна лисица.
8. Г. Т. Панчевъ — Автоматична ловна пушка.
9. К. — Снимание при пълнене патронитъ.
10. Приморски — За ловното куче.
11. Елмо — Справочникъ за ловеца.
12. А. Нечаевъ — Риболовни проучвания съ холандския корабъ „Книккеръ“ въ Черно море.
13. Н. Маноловъ — За невѣстуката.
14. Архитектъ Евг. А. Дяковичъ — Неочаквана срѣща.
15. Аленъ Макъ — Родината не пуска чадото си (отъ брой 2).
16. Ловно и рибно стопанства.
17. Велико търновскитъ ловци закриватъ ловния сезонъ тая година (снимка).
18. Ловни вѣсти.
19. Отъ тукъ — отъ тамъ.
20. Наша поща.

ЛОВНА ПРОСВѢТА

ГОДИНА II.

Мѣсечно списание за проповѣждане обичъ и познаване на природата, ратува за закрила на природнитъ богатства, ловна просвѣта, ловенъ и риболовенъ спортъ и рибарство, ловно стопанство и полезни знания за живота на открито.

Урежда редакционенъ съветъ.

Ще излиза всѣки месецъ, освенъ юлий и августъ. Годишенъ абонаментъ 100 лева.

Адресъ: „Ловна Просвѣта“, улица „Патриархъ Ефтимий“ № 90 — София.

П. Д. ГРЪНЧАРОВЪ

София,

ул. „Търговска“ № 40

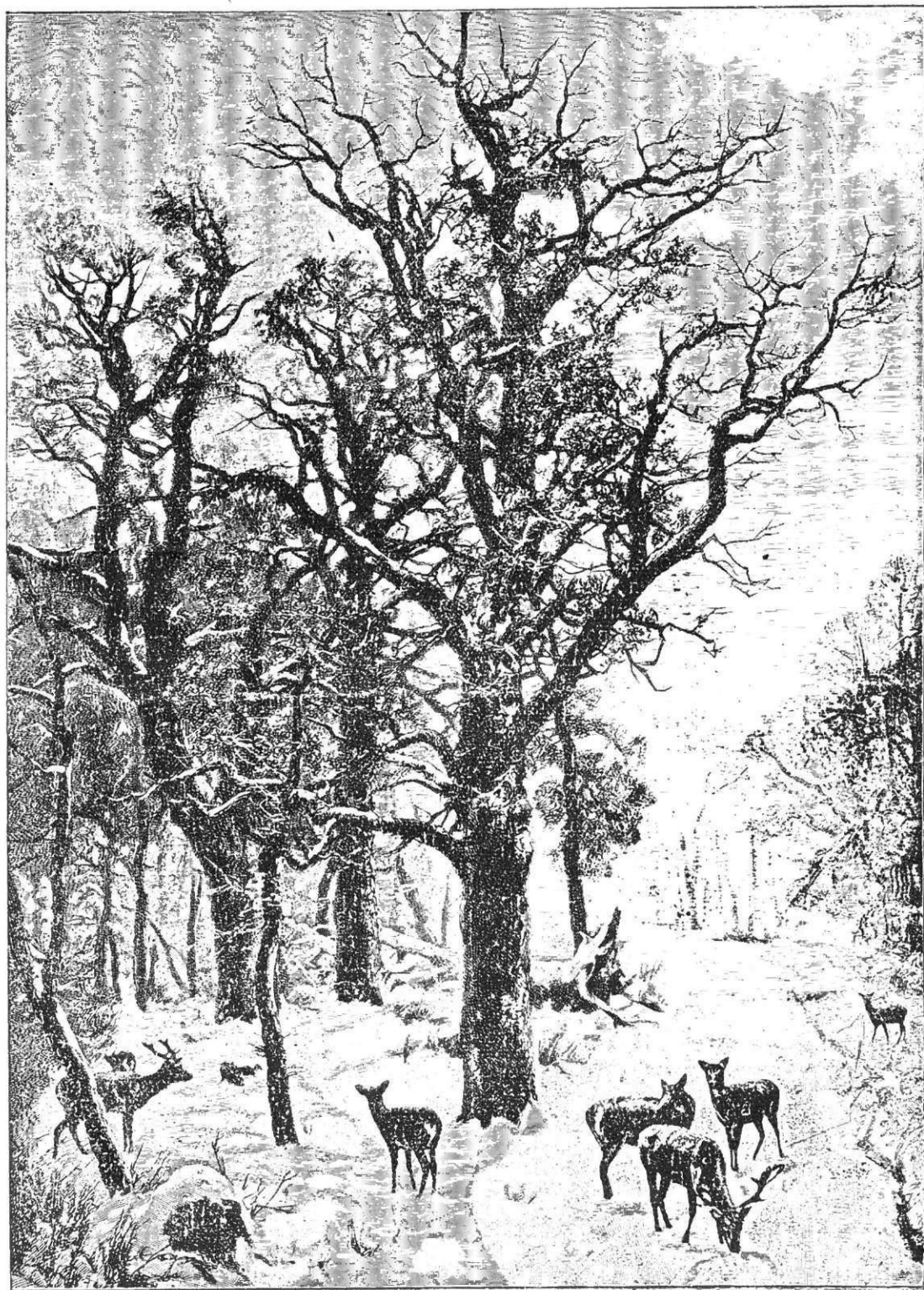
Телеф. 2335.

Магазинъ за първокачествени ловни материали: барути, гилзи, кабзи, сачми, тапи, ловни и други оржжия (двуцѣвки, револвери). Ловни принадлежности и спортни и гимнастически стоки.

ЦЕНИ УМѢРЕНИ.

Изпълняватъ се поръчки за провинцията.

Печатница „Радикалъ“, ул. Витошка № 28 — София, телефонъ 1344.

Презъ последния мартенски снѣгъ.

✱ Г. К. Христовичъ

(споменъ)

На 12 мартъ 1926 година, въ хладенъ мартенски день, внезапно почина въ гр. Т. Пазарджикъ, обичния и уважаванъ отъ всички почетенъ председателъ на Ловното д-во въ сѣщия градъ, Г. К. Христовичъ.

Този день, отъ сутринята още, се носеше изъ града, дълбоката скръбъ за „бай Георги“. Скръбѣхме че нѣмаше да го виждаме като по-рано засмѣнъ, услужливъ и неуморимъ въ областта на науката и на ловното дѣло. Съчетавайки въ себе си теорията съ практиката, той бѣ родоначалника и на ловното дѣло и на популярната наука въ България.

Достатъчно е да се прелистятъ страницитѣ на издаваното отъ него сп. „Природа“ отъ миналото десетилѣтие, за да се види всичко що е далъ на науката въ България и на Ловната организация, въ частностъ. Името на покойния Христовичъ е свързано и съ едно скромно негово дѣло — а именно — основаването на Пазардж. ловно д-во „Соколъ“. Малцина още негови живи другари ловци и сега си спомнятъ какъ младия и енергичния ловецъ Г. Христовичъ, се втурва съ безпримѣрно въодушевление и енергия, за да тури основитѣ на Пазардж. ловно дружество — първо следъ Софийското. Отъ тогава до смъртта си, той достойно представляваше дружеството ни предъ ловни конгреси, предъ обществото и пр.

Спомняйки си 12. III. 1926 г. — неволно си спомнямъ и за дните презъ детството, когато носихъ лова убить отъ баща ми и Г. К. Христовичъ и какъ последния изъ красивитѣ и плодородни Пазарджишки полета, покрай спорта — ловъ, ме учеше по *ботаника*, — сочейки ми разнитѣ видове растения, които сж източника за произвеждане на разнитѣ видове лѣкарства въ медицината. Рѣдко имаше ловецъ, като него, който така идеално да е обичалъ и ценѣлъ лова, науката и природата въ България; Ловната организация дължи много на него; основитѣ и целитѣ на ловно стопанската политика на Ловната организация за се-

га, макаръ и още въ зародишъ, — сж дѣло на Г. К. Христовичъ.

Състоянието на здравето не му позволяваше и го възпрепятствуваше, въ последнитѣ години на неговия животъ, да взема прѣко участие въ управителното тѣло на любимата отъ него Ловна организация; но той винаги въодушевенъ и съ бистръ критически умъ, работи за издигането както на Ловната организация, така и на нейния органъ сп. „Ловецъ“.

Нека на 12 мартъ всѣка година, всички съзнателни ловци въ България, си спомнятъ за покойния Г. К. Христовичъ и взимайки примѣръ отъ неговитѣ дѣла и поука отъ всичкитѣ напѣтствия и учения, които презъ цѣлия свой животъ даде, не само на популярната наука, но и на ловното дѣло въ България, да го следватъ, — за да се изведе нашата Ловна организация на онзи спасителенъ брѣгъ, за който покойния Г. К. Христовичъ води толкова борби съ *невежеството, слабото съзнание и др.*, които и сега се ширятъ изъ нашитѣ редове. Нека всички си дадемъ дума, че ще следваме неговия животъ и учение, не само като създателъ на популярната наука въ България, но и като организаторъ и дисциплиниранъ български ловецъ въ нашата Ловна организация, за която той даде много отъ своитѣ морални сили и отъ своя животъ. Трѣбва да знаемъ всички ние, организирани ловци, че дѣлото на Г. К. Христовичъ не е завършено, и чакъ щото всички да съзнаемъ величественъ моментъ, който преживяваме, както и отговорността предъ историята и предъ поколѣнията които идатъ следъ насъ, ако оставимъ ловното дѣло и Ловната организация въ застои, като чакаме да ни изпревари времето. Трѣбва да дадемъ примѣръ и доказателства че сме добри ученици и последователи на примерния ловецъ и гражданинъ — Г. К. Христовичъ.

26. II. 1927 г., гр. Т. Пазарджикъ.

Петръ Г. Петровъ.

Ив. Сокачевъ.

Ще свършимъ ли съ недомислията?

Нека, най-сетне, се издигнемъ по-високо и погледнемъ съ ясенъ погледъ на нашето ловно дѣло. Тогава ще видимъ, най-първо, че ние сме се въртели около книжни и словесни пожелания.

Втория ловенъ конгресъ начерта първата програма за плодovitа бъдеща дейностъ. Тя обнемаше всичко онова, което въ седемъ конгреса все повтаряхме, безъ да осъществимъ нѣщо отъ тази програма.

Първата и голѣма наша задача бѣ да запазимъ, не говоря да умножимъ, нашето ловно богатство. Постигнахме ли я? Не! То намалява безпирно.

За да не сме голословни позоваваме се на официалния отчетъ на У. С. предъ ловния конгресъ въ Плѣвень. Тамъ се казва:

„Общо казано, дивечевото богатство у насъ систематично намалява поради многото му изтрѣбление и липсата на грижи за рационалното му запазване и размножаване.“

Подъ това многозначително самопризнание стоятъ подписитѣ на двадесетъ първенци и управници на Ловната Организация.

А българскитѣ ловци, които опитно знаятъ, че думата ловъ днесъ значи безплодно скитане изъ опустялитѣ поля, ще потвърдятъ съ единодушенъ гласъ, че тѣхнитѣ водачи не казватъ нѣщо, дори малко, преувеличено.

Следъ горнята горчива истина, както е било отъ много години насамъ, следва едно суетно самоутешение: „Разчитаме много на новия законъ“. Като че той чудотворно ще поправи злото, чиито корень е много по-дълбоко, отколкото въ свършенъ или несвършенъ законъ.

Народния мъдрецъ Ст. Михайловски казва:

„Не сж законитѣ, които творятъ ново, а наопѣки новото твори законитѣ“.

Живѣе ли, има ли свсе предно мѣсто това „ново“ у насъ, въ нашата голѣма организация?

Още презъ 1905 г., покойния голѣмъ ловецъ, С. Я. И. Захей, бѣ казалъ, когато се посочи бързия разтежъ на Л. О.: „Тозъ успѣхъ, самъ по себе си не може да ни задоволява. Има други, висши, културни, идеални, задачи и цели, които ние трѣбва да гонимъ“.

Това „ново“ е, именно, извикване на първо мѣсто въ живота на нашето дѣло тѣзи висши, културни, идеални задачи и цели.

А тѣ стоятъ ли предъ насъ? Не! Нашата действителностъ ни навѣва тъжни мисли, че вмѣсто новото въ нашия организационенъ животъ, лишени отъ ясенъ усѣтъ за нашето дѣло, ние се люшваме ту тукъ, ту тамъ и даваме скжпото време, скжпитѣ си средства, усилията си, вмѣсто на единъ голѣмъ градежъ, на нашитѣ недомислия.

А тѣ не сж малко и не сж тѣй маловажни, за да не изпаднемъ въ размисль предъ тѣхъ.

IX ловенъ конгресъ унищожил, зачеркнал, като непотрѣбенъ, чл. 58 отъ Устава на Л. О., който постановяваше образуване производителна кооперация за използване на кожитѣ отъ дивеча. Сжщия тоя конгресъ, следъ нѣколко часа само, въ своята резолюция, пунктъ 11, решава: *„Висшия ловенъ съветъ да се занимае съ начина за износа на кожитѣ отъ убитъ дивечъ, за да останатъ облагитѣ за ловцитѣ“.* (Какъ безъ кооперация?)

Да съпоставимъ тия две решения и да се запитаме, какъ ще върви нашето дѣло напредъ, когато съ една ржка мажемъ, а съ другата бришемъ?

И ние съ горчива скръбъ посрещнахме думитѣ на г. Председателя на Л. О., по поводъ запитването за тоя нещастенъ чл. 58, много безвреденъ, ако останеше въ устава и много полезенъ, ако се приложеше: „Но, ние работимъ въ това направление . . .“

Да — отъ редъ години работимъ и все така: мажемъ и бришемъ.

А ето що правятъ народитѣ, макаръ и малки, като насъ, но които върватъ и служатъ на културата: Въ Холандия, въ Рурмондъ, презъ 1904 година, билъ основанъ кооперативенъ яйчарски пазаръ съ целъ да се избѣгне верижната търговия (сжщата която днесъ владѣе пазара на нашитѣ дивчеви кожи). Презъ 1904 година на тоя пазаръ сж продадени 24,000 яйца, а презъ 1925 година 130 милиона. Днесъ този пазаръ е яйчарската борса на цѣла централна и западна Европа.

А нашата Ловна Организация е готова и свършенна кооперация за организиране пазара на дивчевитѣ кожи, отъ

което ще иматъ полза, и ловци, и самото дѣло.

Не по-добре е въпроса за ловния домъ. Събирахме пари, купихме си една обикновена къща. Събрахме още малко пари (около 1,000,000) и бързишкомъ оставихме всички други цели и задачи, та чрезъ единъ кърпежъ, да направимъ тази къща „нѣщо като ловенъ домъ“. Ония, що идатъ следъ насъ, като събератъ парици, и тѣ ще прилепятъ нѣкоя пристройка къмъ „нѣщото като ловенъ домъ“, за да замѣза на „нѣщо по-вече като ловенъ домъ“, и т. н. Тѣй като върви нашия домъ ще стане сграда на разни епохи, идеи и промишления, сир. домъ на недомислие.

И кога, ние българските ловци, пращинки отъ 35,000-та Голиатовска снага, идемъ въ В. Търново или Враца и видимъ туристическия хижи (дѣло на стотина само туристи) ще се червимъ отъсрамъ предъ мисълта за нашия ловенъ домъ, който ще се познава по две еленови глави надъ вратата.

И ние съ право се спираме и върху това недомислие.

Когато питаме нашитѣ ръководи хора, па то и въ отчетитѣ имъ е казано, защо не се направи нѣщо по-вече за ловната просвѣта, сказки, беседи, литература? Где ви стрелбищата, за които говоримъ четвъртъ вѣкъ? Що сторихте за кучетата? Где ви ловнитѣ песни и пр. и пр. где?

Отговаря се: „Вие бързате, господа. Нашия „пижо-ловецъ“ (дословно изражение на единъ отъ голѣмитѣ наши ловци) не е дорасълъ за такива работи. Тѣ съ бързина не ставатъ, трѣбва време!“

Да, тукъ, дето трѣбва енергия да се харчи, подметки да се изтриватъ — тука

бавно, полека, почти микроскопически, ще напредваме.

А съ дома, макаръ и недонесче, ще бързае. Идеята е узрѣла, почти ще окапе. Вие дадохте пари, а съ готови пари е лесно да се направи не единъ, а сто кърпежа на домове!“

А то е дѣло, дето казахме, на недомислие.

Но не е само то. Създадохме, съ мъжки и усилия единъ „фондъ, за да развѣждаме дивеча,“ когато унищожихме. Отъ джоба на ловцитѣ излизатъ годишно по 3,500,000 лева за това хубаво дѣло. А нашитѣ недомислия, ще станатъ причина да го прахосаме. Вмѣсто да съсредоточимъ вниманието си къмъ създаване централната развѣдна станция — първия етапъ за осъществяване ловно стопанскитѣ задачи, ние се радваме на разпиляването на тоя фондъ. Сп. „Ловецъ“ хроникира: Въ Пазарджикъ ловецъ избилъ толкова гарги, че получилъ 5600 лв възнаграждение, а други — 3700 лв.“

Ето едно сигурно и доходно занятие за бездѣлницитѣ и една дупчица на торбата въ която стои нашия фондъ и отъ която лесно ще изтечатъ нашитѣ парици.

А ние ще си блѣнуваме развѣдници и ще сънуваме изобилие на дивечъ.

Ето какъ всичко върви у насъ подъ знака на недомислията.

Увлѣкохме се да пишемъ за тѣхъ, защото ни боли, но и въ увлечението си даже, започнахме само съ тѣхъ, а за да свършимъ, не се надѣваме, че тѣ сж тѣй много!

Ще свършимъ ли съ недомислията?

София, 27. II. 1927 год.

Д. Кацаровъ.

Кои хищници да изстребваме?

Не единъ път е билъ повдигнатъ въпроса за ролята, която играятъ хищниците — бозайници, въ живота на природата и че тяхното безразборно изстребление не може да не се отрази вредно за цѣлостта и хармонията, която трѣбва да господствува изобщо въ природата. Девизътъ, който по рано ръководеше ловцитѣ и който състоеше въ това, че всѣко животно отъ дивеча, което има остъръ зъбъ, или кривъ клюнецъ, трѣбва да мине подъ куршумъ, утрова или капанъ, въ днешно време подлежи на ревизия. Хищниците върху които трѣбва да спремъ за сега вниманието си и да продължимъ съ усърдие тяхното изстребление, не сж много видове. Преди всичко *вълка*. Споредъ доклада на г-на М-стра на Земл., съ който бѣ внесенъ въ Нар. събр. Зак. за лова, щетитѣ, що вълцитѣ причиняватъ на домашния добитѣкъ, възлизатъ на 200 милиона лева годишно. А какви грозни опустошения правятъ вълцитѣ на полезния дивечъ, особено на сърнитѣ и елениѣ, това знае всѣки ловецъ. И всички средства: утрова, гонки, капани, търсене малкитѣ вълчета по дупкитѣ и пр. трѣбва да се турятъ въ ходъ за трѣбене на вълцитѣ. Следъ това иде *видрата*, която унищожаватъ толкова много риби, колкото надали цѣлото население у насъ консумира. Сетне *дивата*, па и *питомната котка*, когато шета вънъ отъ къщи. Котката е грозенъ бичъ за птичия миръ. Да не забравяме и *суецитѣ* (лалугеритѣ), които цѣло лѣто мѣкнатъ класове въ подземнитѣ си хамбари. Ужасъ би ни обзель за вредата, що причиняватъ тѣзи звѣрчета, ако бихме могли да видимъ събрани на снопове храната, отвлечена отъ тѣзи апаши. И ако не се взематъ мѣрки за едно систематично унищожение чрезъ зараза, или други средства на тѣй многото у насъ суеци, то нашия земледѣлецъ всѣкога ще има неканени ортаци, които, безъ да оратъ, безъ да сѣятъ, ще прибли-

ратъ значителна частъ отъ реколтата му *Мечката* — нека я оставимъ на мира. Тя е една украса за нашитѣ балкани и при това се срѣща вече тѣй редко, че ще бжде безразсѣдно, ако я доунищожимъ. За *риса* — какво да кажемъ; той отдавна трѣбва да е изчезналъ изъ нашитѣ гори. Останалитѣ: *лисица*, *язовецъ*, *дива свиня* — сж толкова вредни, колкото и полезни. Прекомѣрното имъ размножаване е опасно; прекомѣрното имъ намаляване сжщо. *Орлитѣ* — тѣ рѣдко вече се виждатъ да се виятъ по небесния висъ; нѣма ги на кацали и по скалитѣ — явенъ признакъ, че сж много намалѣли. Съ малки изключения, тѣ сж еднакво полезни и вредни и нѣма защо да биемъ тѣзи отлични санитарии въ природата. *Соколитѣ* — главната имъ храна е мишки и суеци. Защо да ги тѣй немилостиво преследваме? *Гарванитѣ* и *гаргитѣ* — всѣка пролѣтъ се явяватъ въ голѣми стада и правятъ много пакостъ по току-що посѣтитѣ ниви (Пазарджиско, Свищовско, Софийско презъ мин. г.) Дългъ е на ловцитѣ въ такива случаи да ги изтрѣбватъ. Най-вредни отъ птицитѣ, това сж *сойкитѣ* и *свракитѣ*. Тѣ конкуриратъ на коткитѣ по своето хищничество.

Заключение: За вълцитѣ, видритѣ, коткитѣ, суецитѣ, сойкитѣ, свракитѣ, гаргитѣ и гарванитѣ*) безпощадно преследване и унищожение съ всички средства. Но останалитѣ животни, показани, макаръ и като вредителни въ Зак. за Л., ловецътъ трѣбва да ги щади. Той може само да урегулира, да ограничава извънредното имъ размножаване, но да ги изтрѣбва безогледно, това той не бива да прави, защото тяхната липса силно ще се почувствува не само отъ лесовѣдѣца, но и отъ ловеца. Въ закона за лова да остане възнаграждение само за убититѣ вълци.

*) Въ това число не трѣбва да влиза полската врана (*corvus frugileguas*), като полезна за земледѣлието.

Стожеръ.

ященъ, кожухъ, който покрива златката съставлява цѣло едно богатство за бедния горски ловецъ. Кожата на златката е най-скъпата изъ между всички останали дивечеви кожи въ България. По тази причина златката има съществено значение за ловеца, особено за ловецътъ въ България, дето дивечъ съ скъпи и ценни за износъ кожи е рѣдкостъ.

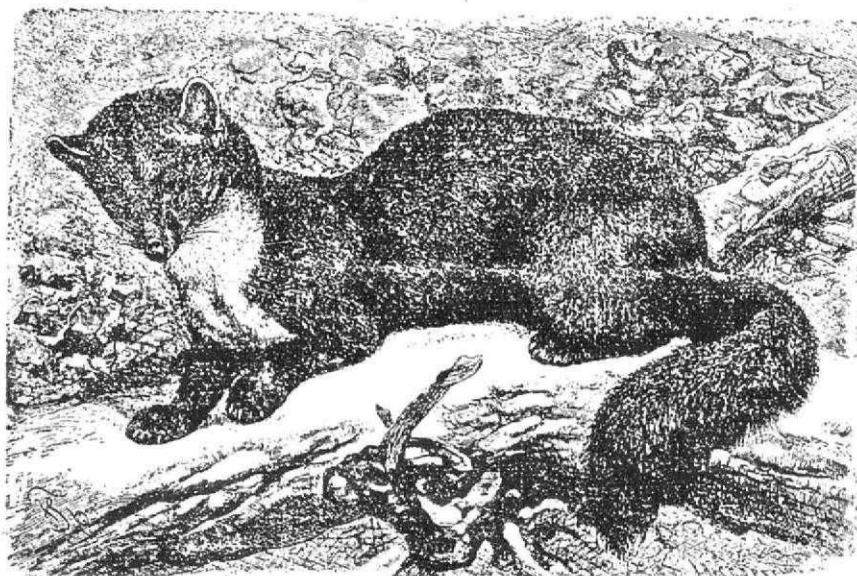
ЗЛАТКА.

(*Mustela foina*).

то едно отъ нашитѣ хищни животни, което представлява особенъ интересъ отъ ловно стопанско гледище. Скъпия, из-

масово изтрѣбване. Ловци и не ловци отъ селата, що сж се приютили край брѣговетѣ на р. Голѣма Камчия, щомъ падне снѣгъ, трѣгватъ изъ Лонгоза и по диритѣ лесно намиратъ и ловятъ гиздавитѣ златки. До като въ едно село — Саръдъръ — преди 20 години сж внасяни отъ Лонгоза годишно 30–40 златки, лани, бай Желѣзко Райковъ, старъ и много добросъвестенъ ловецъ, ни се плачеше така: „Отъ две години не сме видѣли диря на златка; довършихме ги въ Лонгоза; ще трѣбва да забранимъ едно мѣсто, та дано се развѣдятъ пакъ...“

Златката е изложена на изчезване много по бърже и по-сигурно отъ своята

Интереса ни къмъ това животно пораста повече, защото, както и много други представители на нашата фауна, златката намалява отъ година на година и е застрашена отъ близко изчезване. Въ много наши гори, дето златката се е въдела и живѣла въ изобилие отъ незапомнени времена, като е представлявала дори средство за поминѣкъ на отдѣлни ловци, днесъ тя е напълно изчезнала.

Изчезнала е златката въ Лонгоза — тая дивна и хубава гора, дето растатъ милионни столѣтни дървета, съ хралули и дупки, които сж любимо живѣлище на златкитѣ. Изчезнала е, защото голѣмото поскъпняване на кожата ѝ, предизвика

посестрима — бѣлката, защото живѣе и намира прибежище въ дърветата. Най-добрия моментъ за ловъ, както на златката, така и на бѣлката, е зимата съ пресния снѣгъ, когато по дирята се дохожда до последното убежище на тия звѣрчета. Ала мжно е да се извади бѣлката отъ своитѣ любими каманаци и дупки изъ скалитѣ и не всѣкога ловеца може да се радва на успѣхъ. Когато за златката не е така: ако подпушването на дървото не помогне, бравда ще играе, клонъ, па дори цѣлото дърво, ще се отсече, но скъпата кожа на златката ще влезе въ торбата.

Златката е разпространена въ цѣла

Европа и Азия. Тя живѣе въ дѣвствен-
нитѣ и тъмни гори, съ голѣми и стари
дървета, въ хралупитѣ на които се крие
денемъ или пѣкъ отглежда своитѣ малки.
Тя често прави своето леговище и въ изо-
ставенитѣ гнезда на хищнитѣ птици.

ката — при бѣлката това петно е бѣло.
Златката достига до 55 см. дължина безъ
опашката, а съ опашката до 85 см.

Любовния периодъ на златката е
презъ м. януарий, а ражда малкитѣ си
(отъ 3—4) следъ 9 седмици отъ забре-

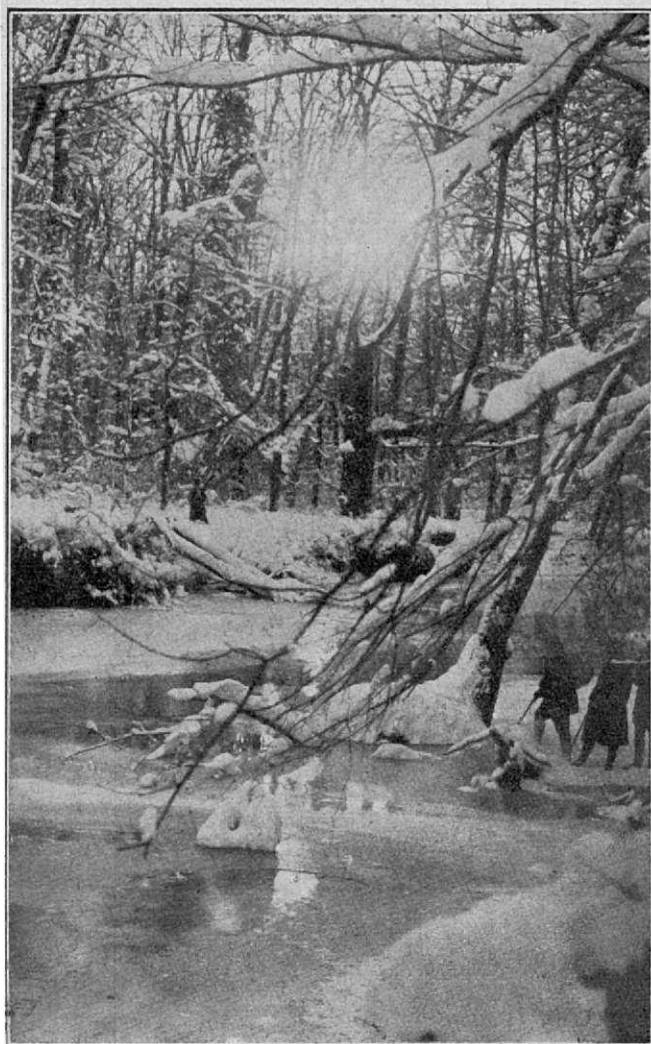
ГОРАТА ЛОНГОЗА.

Въ царството на Златкитѣ.

Тъмно кафявия, дългъ косъмъ на
златката се издига надъ желтъчно жъл-
тия пухъ, който дава красивъ отенъкъ
на цѣлата кожа. Подъ гърлото голѣмо
желтъчно желто петно съставлява отли-
чителния бѣлегъ на златката отъ бѣл-

меняването. Малкитѣ златки могатъ да се
отгледатъ безъ усилия и въ неволя, като
се хранятъ първоначално съ млѣко и
хлѣбъ, а по после съ млѣко, яйца, медъ
и плодове.

Съ своята скъпа кожа, златката, безъ

По слѣдите на златка въ „Лонгоза“.

спорно е полезно животно. А причината да се счита вредно, за каквото е поставена и въ „Закона за лова“, е нейната храна. Думата хищникъ, съ която зове́мъ златката, на пръвъ погледъ, ни кара да предполага́ме едно обсолютно вредно животно, което унищожава други, полезни животни. Така ли е съ златката. Лошата присжда за нея е въпросъ на предубеждение и отживялость.

Преди всичко, нека кажемъ, че златката нѣма оня истински хищнически инстинктъ на вълкътъ, видрата, дивата котка и др. — да убива и умъртвява много повече животни отъ колкото сж ѝ потребни да се нахрани. Ленцъ пише: „когато златката е сита, тя съ цѣли часове играеше съ пуснатитѣ при нея птички, безъ да имъ направи нѣщо лошо, обратно, когато бѣ гладна тя отъ еднажъ се

нахвърляше върху пуснатия суякъ и следъ като прегризваше черепа му, нагълтваше го заедно съ коститѣ, кожата и влакната.“ А това обстоятелство ни позволява да бждемъ снисходителни къмъ нея.

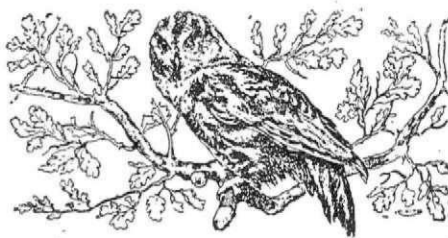
Само съ полезни животни ли се храни златката? Не — въ нейната храна влизатъ мишките: полски и горски, лалугера, змиитѣ; тя напада и на хвъркатитѣ хищници. Разбира се, по-нѣкога се гощава съ нѣкой мелиявъ заекъ, или съ нѣкое неосторожно, младо зайче, което е излѣзло да поиграе край гората на лунната свѣтлина. Обича яйцата на птичкитѣ и самитѣ тѣхъ, но често се задоволява съ ягоди и плодове.

Всичко това не ни дава пълни основания за една жестока присжда къмъ това скжпо обичено звѣрче. Не би било желателно да го видимъ изчезнало изъ нашитѣ вековни гори, дето покрай полезнитѣ животни и вреднитѣ иматъ смисълъ и значение за природната цѣлостъ и за ловния промисълъ.

Не безъ съображения отъ този родъ, на много мѣста въ Германия златката се забранява за биене въ сезона на разплода ѝ. Напримѣръ: Въ Тюрингия биенето ѝ е запрети́ено презъ цѣлата година; въ Саксония е запрети́ена презъ течение на 7 месеца и пр.

Време е — предъ опасността на близко изчезване — да се замислимъ за златката — нашенския соболъ — и да предпазимъ родната фауна отъ загубата на единъ скжпоцененъ неенъ представителъ.

Лонгоза, февруарий 1927 г.

Хигиеничното значение на ловния спортъ.

Ловътъ е най-подходящия спортъ за възрастния чловѣкъ. Той, въ най-дългия периодъ на съществуването на чловѣка, е билъ единственото му занятие, чрезъ което е изкарвалъ препитанието си. Постепенно хората сж преминали къмъ заседналъ животъ, като се занимавали въ началото съ скотовѣдство, после съ земледѣлие, но и тогава сж си изкарвали препитанието съ физически трудъ, на чистъ въздухъ. Въ тѣзи пѣрвобитни общества сж върлували главно заразителнитѣ болести; на тѣхъ сж ставали жертва множество хора, цѣли племена сж загивали. държави сж се обезлюдявали.

Съ прогреса, забелѣзваме въ историята на хората две успоредни явления. Отъ една страна, хигиената въ своята най-елементарна форма, — чистота, прониква въ маситѣ. Подобряването устройството на жилищата и спазването на чистотата въ тѣхъ е отгървало чловѣчеството отъ едни заразителни болести. Спазването на тѣлесната чистота е избавило хората отъ паразититѣ, носители на заразителни болести. Прокарването на канализация и водоснабдяването е отгървало обществата отъ трети заразителни болести. Отъ друга страна, въ модерното общество, део хората сж затворени въ канцеларии, кантори, ателиета, лаборатории и фабрики, дишатъ не чистъ въздухъ, като неправятъ достатъчно физически упражнения и се явяватъ нови болести отъ застоялия животъ — тѣй нареченитѣ органически заболявания, като склероза, диабетъ, болестъ на бѣбрецитѣ, на черния дробъ и пр., защото храната се е промѣнила, отъ растителна е станала месна или азотиста, която дава най-много остатъци, които трябва да бждатъ изгорени и изхвърляни, иначе те тровятъ организма. А горенето става по-добре при физическо движение, бързо кръвообръщение и приносъ на чистъ въздухъ, богатъ съ кислородъ. Въ миналитѣ времена, когато хората сж живѣли на открито, като сж се занимавали съ ловъ, пастирство или земледѣлие, това горене ставало напълно и въ организма не сж оставали такива остатъци, които го вредятъ и създаватъ въ него тѣй нареченитѣ органически или конституционни болести. Всичкитѣ заболявания на кръвта, черния дробъ или бѣбрека, въ съвременното общество, се дължатъ на застоялия животъ и на тежката храна. Болестъта диабетъ, по-рано почти неиз-

вестна, се увеличава прогресивно у цивилизованитѣ хора. Пѣрвобитния чловѣкъ сжщо е употребявалъ месна храна, но това месо той го е добивалъ, като е ходилъ на ловъ, правилъ е физически усилия на полето, въ присѣтствието на чистия въздухъ и тогава храната се е асимилирала добре, остатъцитѣ сж изгаряли напълно и е нѣмало вреди за организма.

Въ съвременното общество става тѣкмо обратното, тѣй като човѣкъ стои въ затворено пространство, занятъ съ едностранчива работа, органическитѣ болести се ширятъ и обхващатъ чловѣчеството. Затова, именно днесъ, спортътъ и специално ловътъ, ставатъ една наложителна необходимостъ.

Ловътъ е спортъ *par excellence*, който изважда чловѣка отъ неблагоприятнитѣ условия, въ които го поставя днешния животъ и го пренася въ най-благоприятнитѣ, както е билъ въ пѣрвобитно състояние. При ловътъ се слагатъ най-благоприятнитѣ условия, за да се изцѣри организма отъ недѣзитѣ, които човѣкъ е придобилъ при съвременния начинъ на живѣне. Този спортъ го изважда отъ вредната срѣда и го пренася въ най-благоприятната. Въмѣсто еднообразната, монотонна, напимѣръ, канцеларска работа, тукъ се явява една възхитителна целъ — преследването на дивеча; когато пѣрвата работа използва нервитѣ, влошава настроението, втората повдига духа, ободрява и докарва благоприятно настроение. Картинитѣ се мѣняватъ и веселятъ чловѣка, когато затвореното помѣщение, въ което извършва ежедневноото си занятие, му дава лошо настроение и му опѣва нервитѣ. Едната работа създава органическата болестъ неврастения, а другата я лѣкува.

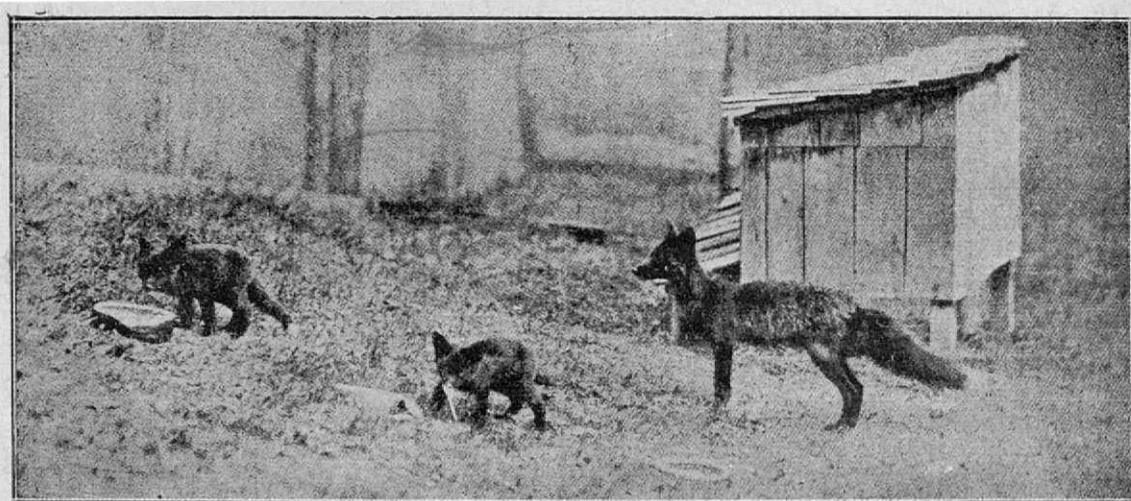
Движенията на този спортъ сж най-свободни, позволяватъ напълно разгвържане на грѣдния кошъ и на бѣлия дробъ, като при това се вдишва чистия пресенъ въздухъ. Едно отиване на ловъ презъ седмицата е достатъчно да освежи и ободри организма отъ разстройството, придобито презъ време на работата. Презъ седмицата организма се е задрѣстилъ отъ приетата и недостатъчно елиминирана и изгорена силна азотиста храна, която е оставила многобройни остатъци въ междуклетъчнитѣ пространства, въ лимфата и кръвта. Всичкитѣ тѣзи остатъци ще

бждатъ изгорени благодарение на чистия, богатъ съ кислородъ въздухъ, а крайнитѣ остатъци, благодарение на образуванетоъ се бързо кръвообръщение отъ движението, ще преминатъ бърже презъ отдѣляющитѣ органи, като бѣбрека и ще бждатъ изхвърляни на вънъ. Щомъ като се изгорятъ и изхвърлятъ остатъцитѣ, организма се чувствува облекченъ и ободренъ. Отъ тамъ приятната умора и бодростта, която ловеца чувствува на другия день отъ лова,

Ловътъ е най-стария и най-трайния спортъ. Следъ класическитѣ времена, ко-

гато култътъ на тѣлесната красота се е постигналъ чрезъ физически упражнения, е настъпилъ срѣднѣвковния периодъ, когато другъ спортъ не е съществувалъ и главното занятие на рицари и феодали е билъ ловътъ. И въ днешно време, когато всичко се демократизира, то ловътъ трѣбва да бжде най-разпространения спортъ, защото е най-хигиеничния и отговаря на всички възрасти и на всички положения.

Д-ръ Стоянъ Марковъ
Горна-Орѣховица.

Развъждане на Сибирска сребърна лисица^{*)}.

(Отъ Паулъ Вайандъ)

Още презъ 1923 г. се появи въ списание „Козмосъ“ една статия отъ известния естественикъ д-ръ Флосрике за развъда на животни съ скъпоценни кожи на германска почва. Отъ всички страни се прояви голѣмъ интересъ къмъ това дѣло, ала практически опитъ липсваше. Отъ друга страна, по причина на войната, нѣмаше се възможность да се доставятъ отъ странство необходимитѣ за разплодъ животни. Въ ноемврийската книга на същото списание пакъ се появи една работа на казания авторъ и сега вече можеше да се очакватъ и резултатитѣ отъ практическитѣ изпитания.

Първи германски развъдникъ (ферма) за сребърни лисици е билъ устроенъ отъ д-ръ Демалъ въ Баварскитѣ предни Алпи, а малко по-късно биде устроенъ вторъ развъдникъ въ Мекленбургъ. И двата тѣзи развъдници, както пише д-ръ Флосрике, преуспѣватъ добре. Сега поч-

ва устройството на такива сжщо лисичи развъдници и въ Вюртембергъ, Таунусъ и др. мѣста. Германия, която днеска е бедна, гледа да стане независима отъ външния вносъ, а пъкъ за скъпоценни кожи се изнасятъ въ странство милиони.

За развъдъ на сребърни лисици трѣбва да се избиратъ най-суровитѣ мѣста. За тази цель сж пригодни източни и западна Прусия, Баварскитѣ предни Алпи, сетне високия Ейфелъ, Хунерюкъ, Таунусъ и изобщо всички планински възвишения, гдето зимно време пада изобилно снѣгъ. Колкото повече снѣговита е зимата, толкова по-добри ставатъ и кожитѣ на лисицитѣ.

За устройството на единъ развъдникъ

^{*)} Б. Р. Въ бр. 8 год. XXV на сп. „Ловець“ г. Матей Хрусановъ даде първитѣ сведѣния за развъждането на сибирски сребърни лисици. Съ настоящата статия се пояснява по обстойно сжщия въпросъ.

за сребърни лисици, нужен е въ всеки случай значителен капитал. За тази цел се препоръчва учредяването на акц. д-ва, та да може предприятието от начало още да почне въ голъма мащабъ. Да не се забравя при това, че едва следъ две години може се очаква да постъпятъ нѣкакви суми отъ продажба на кожи. И ако има пълно разбиране на работата по развъждането, то ще може да се осигури единъ добъръ и продължителенъ годишенъ доходъ. Опасностъ отъ нѣкакво колебание въ пазарнитѣ цени на скъпоценнитѣ кожи едва ли има, а пъкъ не трѣбва и да се помислюва, че тѣзи кожи ще излѣзатъ нѣкога отъ мода. Американскитѣ фермери иматъ огромни доходи отъ развъда на сребърни лисици, срѣдно съ 80%. Защо и германцитѣ да не могатъ да постигнатъ съжщото?

Америка, особено Калифорния, сетне Норвегия, Финландия, Англия и Швейцария ни даватъ добъръ примѣръ за това. Тамъ се печелятъ огромни суми отъ развъда на благороднитѣ лисици. Подходящи и ефтини мѣста може на всѣкъде да се намѣрятъ. Около три декара съж достатъчни за сто лисици. Цѣлото мѣсто трѣбва най-напредъ да се загради съ яка телена мрежа, около 25 м. висока, прикрепена здраво на бетонни колци. Следъ това се оставя 1·20 м. промеждутъкъ и се прави втора заградка пакъ отъ здрава телена мрежа, около 2 м. висока.

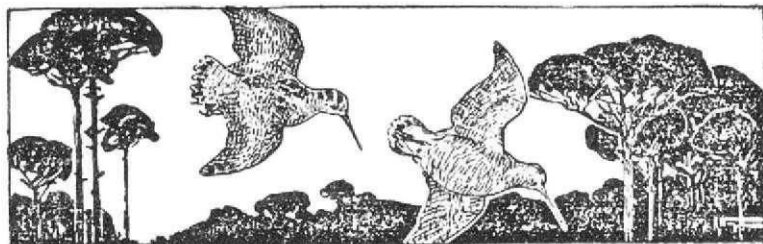
Отъ тукъ вече почватъ самитѣ огради на лисичитѣ отдѣления. За всѣка двойка лисици съж достатъчни по 40—50 квадр. м. Тѣзи отдѣлни огради, ако почвата отдоле не е скала, трѣбва да бждатъ вкопани на 1 до 1·20 м. Стенитѣ на така образувания трапъ се обшиватъ съ яка телена решетка, дупкитѣ на която да не съж по-широки отъ 40—50 м. м., а самата решетка да се подпре съ камъне. На всѣки 2·50 м. се вбива по единъ бетоненъ или желѣзенъ стълбъ, високо около три м. надъ земята. Горнитѣ краища на стълбоветѣ трѣбва да бждатъ

завити на вжтре. На тѣзи стълби се прикрепява телената мрежа, която обгражда мѣстото на цѣлата височина. Тази мрежа трѣбва също да бжде яка, съ дупки отъ 40 — 50 м. м. Горниятъ ѝ край трѣбва да бжде премѣтнатъ навжтре въ оградата. Височината 3 метра е достатъчна, даже когато падне най-дебелъ снѣгъ.

Въ всѣка ограда се построява по една колибка за лисицитѣ. Колибката трѣбва добре да пази отъ проникване на вода и отъ течение, и най-добре е да има два изхода. Тя ще служи за двойкитѣ лисици, а също и за кученето имъ. Колибката трѣбва да бжде построена надъ земята върху бетонъ или камъне, така че да не може да проникне влагата отдоле. Дъсчениятъ одъръ трѣбва да бжде двоенъ, а стенитѣ боядисани съ блажна боя. Покривътъ трѣбва да бжде тей нагласенъ, че, като се повдигне една отъ дъсчицитѣ, да може въ всѣко време да се огледа вжтрешността на колибата. Въ промеждутъка мжду дветѣ вънкашни загради се построява колибка за кучета и въ това околорвръстно пространство трѣбва да се държатъ едно или две зли псета. Само по себе си се разбира, че кжщичката на пазача трѣбва да бжде до заградката или вжтре въ нея.

Споредъ д-ръ Флосрике, плодовитостъта на сибирскитѣ сребърни лисици не е тѣй голъма, както на мѣстнитѣ червени лисици. Но по мое мнение, успоредно съ отвъждането на чисти сребърни лисици, може се отвъждатъ и кръстосани съ наши червени лисици, което ще бжде твърде изгодно. Следъ четири кръстосвания, добива се като приплодъ пакъ чиста сибирска лисица и плодовитостъта значително се покачва. Та нели тукашнитѣ кожухари и фабриканти плащатъ за кожитѣ на кръстосанитѣ лисици (мелези) отъ 800 до 1000 марки на парче (25—35 хиляди бълг. лева).

(Следва).

Г. Т. Панчевъ.

Автоматична ловна пушка.

За първата годишнина на хубавото ни второ ловно списание „Ловна Просвѣта“ не бѣхъ абонатъ, та съ закъснение протехохъ статията на г. Иванъ Сокачевъ за автоматичната ловна пушка „Браунингъ“ въ бр. 2 на това списание. Отъ тамъ и забавянето на настоящата ми статия. За това модерно ловно оржие, което съмъ употребявалъ продължително, мисля че е отъ полза за българския ловецъ да дамъ следнитѣ освѣтления:

Въ автоматичнитѣ оржия всичкиѣ действия при стрелбата, като отваряне затвора, изхвърляне изстреляната гилза, качването новъ патронъ отъ магазина въ патронника, затваряне на затвора, сжщо и въвеждане на ударния механизъмъ, ставатъ напълно автоматически, т. е. безъ да участвува волята на стрелеца, нито да се прилага енергия друга, освенъ тази, добита отъ развитието на барутнитѣ газове въ цевта на оржието при изстрела. Тази автоматичностъ е едно голѣмо преимущество за стрелеца, но тя има и своитѣ обратни страни, които сж:

1) Действието на оржието е нѣкакъ си поставено на произвола на сждбата: едно зърно пѣсъкъ случайно попаднало въ механизма, единъ патронъ повече подутъ отъ нормалното при затѣгането му съ машинката, едно скъсване на гилзата при изхвъргането ѝ отъ изхвъргача, една сламка дори, сж въ състояние да спратъ действието на автоматичната пушка и то, може би, въ моментъ на най-сериозна опасностъ, ако ловеца е отишълъ съ такава пушка на ловъ за опасенъ едъръ дивечъ. Такива внезапни преустановявания действието на автоматичната ми пушка, необясними въ момента, съмъ ималъ много, и всички, които сж използвали продължително това оржие, винаги сж констатирали такива нередовности на действие, лесно отстраними въ последствие, но много неприятни и опасни, може би, въ момента.

Поради това, принципъ е у иностраннитѣ ловци на опасни звѣрове да отбѣгватъ употреблението на автоматичното оржие тамъ, дето живота имъ се слага на карта. И нашитѣ ловци знаятъ отъ войнитѣ честитѣ засечки въ картучницитѣ, така трудно отстраними въ боя. А тамъ дето се борава съ книжни патрони, които лесно се подгвватъ, кжсатъ и пр., опасността отъ засечки е още по-голѣма;

2) Самото използване силата на барутнитѣ газове за произвеждане въ този родъ оржие всичкиѣ тѣзи действия, които въ обикновенитѣ пушки се произвеждатъ отъ мускулната енергия на ловеца, изискватъ зарядъ, усиленъ най-малко съ $\frac{1}{5}$ отъ нормалния. ако искаме по резултатъ изстрела отъ автоматичната пушка да бже равенъ на тоя отъ обикновена пушка. Ще ми се отговори, може би, че въ автоматичната пушка за произвеждане на тѣзи действия се използва само ритането и нѣма нужда отъ усиленъ зарядъ. Това сжждение е погрѣшно, защото отъ него може да се извади логичното заключение, че при изстрелъ отъ обикновена пушка безцелно е усилено на ловеца съ тѣлото си да противодействува на ритането, и че обикновена пушка, добре прикрепена или напълно свободна, ще даде и въ двата случая еднакъвъ резултатъ по отношение мощността на боя си, което е недопустимо. Тази нужда отъ усиленъ зарядъ, частно при ловнитѣ автоматични пушки за дробинки и при наличността на черния барутъ, е голѣмо неудобство отъ техническа гледна точка: знае се, че въ обикновената ловна книжна гилза зарядътъ и снаряждътъ за 12 калибъръ 6 гр. черенъ барутъ и 36 гр. дробинки едвамъ се побиратъ; сжщата гилза е невъзможно да побере 7 гр. барутъ и 36 гр. дробинки, освенъ ако се почти изхвърли тѣй нуждната за добрия бой тапа, а този последния пълнежъ е именно този, съ кой-

то автоматичната пушка ще развие предъ ловеца всичкитъ си преимущества. При по-слабъ пълнежъ автоматичнитъ действия на пушката ставатъ нередовни и, главно, резултата отъ боя ѝ е много посредственъ. Единствения подходящъ зарядъ за автоматичната пушка, особено за зименъ ловъ, е бездимния ловенъ барутъ, понеже обема на пълнежа му е помалкъ отъ този на черния барутъ. Но кой би ни гарантиралъ, че българския ловецъ достатъчно се е пропилъ отъ съзнанието за пълната необходимостъ педантично да прилага всичкитъ наставления при пълненето на патронитъ си съ този барутъ?

3) Автоматичнитъ ловни пушки изискватъ: отлични гилзи, съ здраво високо металическо дъно, което да не се подвива отъ изхвъргача при изхвъргането, гилзи, които могатъ да издържатъ усилен пълнежъ безъ да се лукатъ и късатъ на парчета, та да задръстватъ цевта. Тъзи гилзи трѣбва *обезателно* да сж подвити съ добра машинка за подвиване гилзенитъ крайща: това условие е необходимо. Патронитъ не трѣбва да сж подуты отъ пресилено подвиване. Автоматичнитъ пушки, при това, трудно използватъ единъ пжтъ стреляни гилзи, (които обикновено се губятъ, понеже се изхвъргатъ при стрелбата въ калъ, трева, вода и пр.), а по никой начинъ не могатъ да използва-

ватъ металическитъ месингови гилзи. Автоматичната пушка трѣбва винаги да е идеално добре почистена и смазана: при нейното употребление сбогомъ мързель, нехайство и пр. Частно за автоматичната пушка „Браунингъ“ ще кажа, че механизма ѝ е много достъпенъ за дѣжда и винаги, следъ всѣко излизане въ дѣждовно време, кутията съ механизма е добре гарнирана съ капки вода, което изисква непременно пълна разглобка, неподатлива на всѣки ловецъ. Това, разбира се, ако ловеца милѣе за оржжието си и иска да го запази въ отлично състояние.

Съ настоящата си статия, плодъ на личенъ опитъ, далечъ не искамъ да отклоня българския ловецъ отъ идеята да се снабди съ това толкова модерно оржие, каквото е автоматичната пушка „Браунингъ“, която ще му даде възможностъ, особено при блатенъ ловъ, да добие резултати никога немислими съ неговата двуцевка. Азъ горещо препоръчвалъ това оржие, но само на ловци, които ще могатъ отлично да се грижатъ за него, отлично да пълнатъ патронитъ си и не ще жалятъ срѣдства при, наистина, удивителната му стрелба. Но пакъ моя последенъ съветъ е: купете си автоматична пушка, използвайте я при блатни ви ловъ, но не се лишавайте отъ върната ви двуцевка; тя никога не лъже.

Пловдивъ, августъ 1926 год.

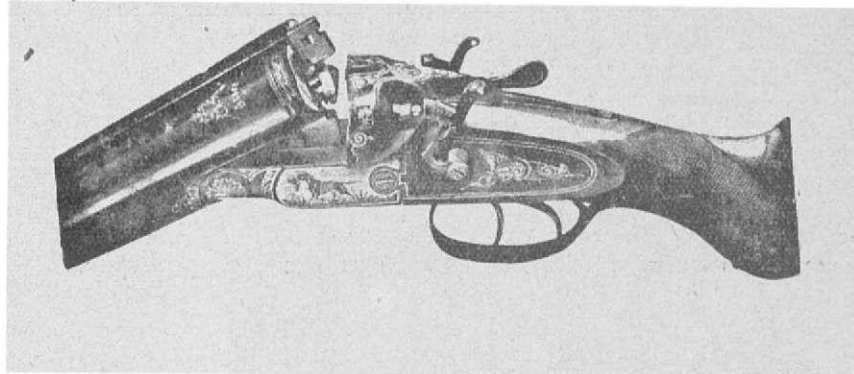
Внимание при пълнене патронитъ.

Втори пжтъ ни пада случай да видимъ една пушка, 12 калибъръ, пукната при стрелбата. Ловецътъ щастливо се е отървалъ само съ едно малко обгаряне на лѣвата ржка. Отъ провѣрка на патронитъ указа се, че сж пълнени съ бездименъ люспестъ барутъ по 3 гр. въ патрона. Знае се, че само 2½ гр. отъ този барутъ даватъ налѣгане 682 атмосфери*)

*) Една атмосфера е равна на натиска, който развива 1 кгр. тежестъ върху площъ отъ 1 квадратенъ сантиметъръ.

при около 300 м. начална скоростъ. Да се туря цѣлъ ½ гр. повече означава игра съ огъня и пълно непознаване свойствата на бездимния барутъ. Въ ловния алманахъ на Ив. Сокачевъ, който трѣбва да бжде настолна книга на всѣки ловецъ, сж показани размѣритъ на разнитъ пълнежи съ бездименъ и черъ барутъ и наложително е всѣки ловецъ да има за сведение тѣзи данни, които сж провѣрени и установени следъ дълги опити.

К.

За ловното куче.

Статията на Дивисилъ въ бр. 2 на сп. „Ловна Просвѣта“ ни зарадва много. Най-сетне казаха се нѣколко думи и за нашия ловенъ другаръ — кучето.

✱ Мислитѣ изказани въ тая статия сж хубави и навремени, защото външнитѣ

и да направи нѣщичко за ловното куче. Правото, па и длѣжноститѣ, сж негови.

Тукъ тамъ изъ уставъ и правилници срещаеме хубави работи за грижитѣ, които нашиятъ управителни тѣла трѣбва да полагатъ за ловнитѣ кучета. Предвиждатъ

Зап. Полковникъ Шишковъ отъ Княжево съ своитѣ два Германски понтера.

кучета струватъ баснословни цѣни, а вътрѣ въ страната е голѣмъ хаосъ и смѣсица.

Добре ще бжде У. С. да пригърне мислитѣ изказани въ статията присърдце

се изложби, конкурси, награди и т. н. Не е добре дето всички тия полезни нѣща се оставатъ само писани изъ книжята. Похвално ще бжде да се направи нѣщо и за тѣхното прилагане.

Неочаквана среща.

(Зимна картина, споменъ отъ 1917 г.).

Късна нощ. Гробна тишина царува надъ спящата и заснѣжена Добруджа. Спи тя дълбоко и сънува за недавнишни геройски дѣла на нейнитѣ синове — незнайни борци за свободата ѝ, мнозина отъ които сега спятъ вѣченъ сънъ въ нейнитѣ изстинали прегръдки. Луната, мълчалива, изобилно разлива богатството си отъ хладни, безпристрастни лъчи надъ безбрежното това „Бѣло море“, което въ далечината ефирно трепти и безслѣдно се губи, отнасяйки въ трептущи мъгли витаещия надъ него безсмъртенъ духъ на покойницитѣ-герои, къмъ небеснитѣ висини. . .

Двата здрави, изпитани коне, вѣрни на службата си, търпеливо и болро теглятъ, тропътъ съ подкованитѣ копита и влачатъ каруцата по скърцащия замръзналъ снѣгъ. Струва ми се, че единственни ние нарушаваме тази, завладѣла всемира, тишина.

Наближаваме гора, разположена на нѣколко километра сѣверно отъ градеца Мангалия. Тя се чернѣе предъ насъ. Пжтя води край нея.

Внезапно конетѣ трепватъ, запиратъ се, наострятъ уши. . .

— Господинъ Поручикъ, тукъ има нѣщо... конетѣ усѣщатъ, — пришепва войника — не искатъ да върватъ! . . .

Следъ нѣколко крачки конетѣ спиратъ пакъ, нервно разгърсватъ глави и се потеглятъ назадъ, ушитѣ имъ непрестанно играятъ...

— А-у-у-у! . . . долита изъ близката залѣсена лжщина пресипналь вой на животно.

— А-а-у-у-у! . . . се чува следъ малко отъ лѣво протяженъ викъ, неприятенъ и зловещъ. . .

Трети гжрлесто се носи откъмъ гората и заглъхва въ тишината. . .

— Господинъ Поручикъ, вълци!

— Иване, дръжъ поводитѣ здраво и карай бързо!

Съ мжка и плющение на камшика, подкарва войника конетѣ напредъ къмъ гората, теглящи се и треперящи на всѣка стѣпка. Наближаваме гората. Две ржце държатъ здраво карабината, очитѣ вгренчено гледатъ, но нищо се не вижда. Минаваме край лѣса. Ненадейно конетѣ силно отскачатъ встрани, дърпатъ се тревожно и правятъ усилия да се отгърватъ; колата полита, безмалко да се обърне въ плитъкъ ровъ край пжтя. Четири голѣми сѣнки на животни бавно се извличатъ изъ шубрацитѣ и се прикриватъ въ тъмнината на лѣса. Азъ стрѣлямъ по тѣхъ, но безъ резултатъ — тѣй много друсаше каруцата. Иванъ не може да задържи конетѣ и тѣ хукватъ като полудѣли въ карьеръ презъ низкиѣ оснѣжени драки. На ситни парчета снѣгътъ се вдига около каруцата и затулва погледа. Нищо не се вижда . . . каква неизвестностъ, каква мжка! . . .

Отминаваме гората, тя остава далечъ задъ насъ. Конетѣ най-сетнѣ се поуспокояватъ, теглятъ съ неправиленъ трѣсъ по намѣрения пжтъ. Тихо е пакъ наоколо. Копитата тропатъ, колелета скърцатъ по хрупливия снѣгъ.

Луната безпристрастно ни гледа отъ високо съ хладното си лице и студена усмивка. . .

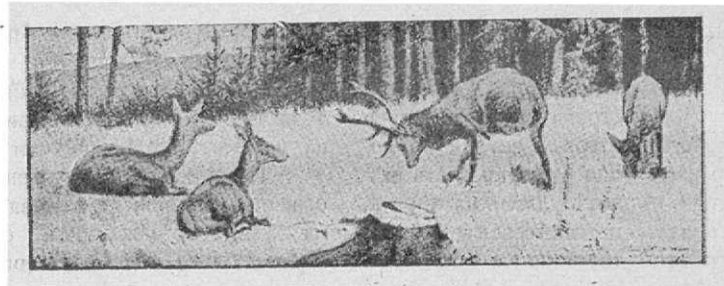
— Господинъ Поручикъ, позволете да запали! . . .

— Запали, Иване, па дай и азъ да запуша! . . .

Две цигари дружно засвѣткаха.

Две сѣрдца се мълкомъ сблизиха.

Варна. — Арх. Евг. А. Дяковичъ

Аленъ Макъ.

Родината не пуска чадото си. (отъ брой 2)

Месецътъ се скри задъ далечнитѣ върхове. Небето стана тъмно-синьо. Звездитѣ изостриха своята свѣтлина. Остра влага се разнисаше отъ тихия морски вѣгъръ. Роса покри разпръснатата край хармана слама. Огладителитѣ коне пърхаха нетърпеливо и сегистъ-тогистъ ровѣха съ крака земята.

Това е часътъ на превалилата нощъ, когато самодивитѣ привършватъ лудо хоро и се готвятъ за пѣтъ къмъ своитѣ незнайни скривалища. Но слънцето е дълбоко още задъ морскитѣ ширини и до разсъмване оставатъ още два-три часа.

— Хай! ставайте, прозвуча надъ заспалия харманъ, гласътъ на дѣдо Петраки. Време е вече!

Изведнажъ хармана оживя. Всѣки се съетеше, прибираше по нѣщо, трупаше го на каруцата, закачаше съ приказки този-онзи. Само Бай Ивнъ лежеше още свитъ подъ кожата, очакващъ младитѣ да прибератъ всичко. Като че не му се искаше да се прости съ приятната топлина на огромния си вълчи кожухъ.

Колата бѣ запрѣгната. Изстиналитѣ коне нетърпеливо ровѣха земята. Дѣдо Петраки, по старъ навикъ, прегледа обора, надникна въ кошарата, хвърли погледъ върху натрупанитѣ снопи, искашля, се напълни лулата и изкомандва:

— Хайде, да вървимъ!

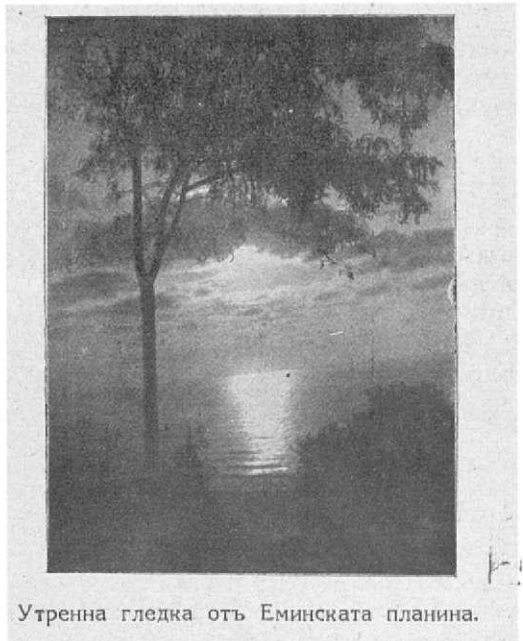
Отвори се голѣмия вратникъ, конетѣ дръпнаха напълнената каруца, скръцнаха колелетата, потърколиха се по прашния селски пѣтъ, а задъ колата превити отъ студъ, полусънни, съ шръкнали на рамо пушки, поеха ловцитѣ.

Въ такъвъ часъ, когато другарската чета ловци, сънлива още, отива къмъ завѣтната целъ, мълчанието е спѣтникъ твърде рѣдъкъ за ловцитѣ: всѣки е съсредоточенъ; всѣки мисли за перспективитѣ на ловътъ; броятъ се надеждитѣ една по една, а нѣкои, най-сънливитѣ, вървятъ ей така, безъ да мислятъ, безъ да се надѣватъ — вървятъ и спятъ. А колко дълъгъ се вижда пѣтъ до обетованата земя. Часоветѣ сж дълги, почти безконечни; кривулитѣ по планинския пѣтъ се струватъ безъ начало и безъ край. Човѣкъ, който би зърналъ отъ страни тия мълчаливи сѣнки, би помислилъ, че това е четица войници, които въ вража страна бързатъ къмъ мѣстото, кждѣто, при пѣрвитѣ лжи на зората, ще се развие кървавъ и решителенъ бой.

Но ето заспалата природа се събужда.

Пъргавъ косъ препречва презъ пѣтя и съ звънливия си гласъ кара задремалитѣ ловци да потрелнатъ. Всѣки новъ лжчъ на изгреващата зора съживява застиналата огнена кръвъ на ловцитѣ. Чуватъ се отначало тихи приказки, после звънливъ и веселъ смѣхъ, докато цѣлата компания оживява въ разговори, закачки и смѣхове. Каруцата скрибучи по каменистия гърбелъ на старата Еминска планина, чиито върхове цѣлуватъ пѣрвитѣ лжи на изгреващото слънце. А слънцето изгрѣва предъ очитѣ на тая малка четица въ красоти и шарки, които малцина смъртни сж видѣли.

Далече, ниско долу, право на истокъ, се разстила необятния ширъ на морето. То е обвито сега въ леки изпарения. Брѣгътъ едва

Утренна гледка отъ Еминската планина.

се очертава въ тъмнитѣ силуети на обраслитѣ съ буйни гори стрѣмни склонове. Надъ линията на мъглитѣ изведнажъ загорява кърваво чорвено сияние. Надъ него по цѣлия небосводъ пламва огънь, червени огнени линии, като безкрайно голѣми стрели, излизатъ изъ глѣбинитѣ на морето и пробиватъ мъглитѣ надъ далечния хоризонтъ.

Мъглитѣ се топятъ, губятъ се и изчезватъ а на мѣстото имъ се открива стихналия ширъ на морскитѣ води, сияющи и кротки.

Тамъ, кждѣто далечния ширъ излъчва огненитѣ сияния, се подава вече златния дискъ на слънцето, изкжпано, свѣтло и голѣмо. Злато облива водното ширине, губи се черве-

нината на огъня, който пламти по хоризонта. Последните мъгли, събрали се беззащитно на малки облачета, се стопяват вече и на чистото и свѣтло небе слънцето е изплавало цѣло, радващо съ топлинѣ си лъчи всѣка божия тварь.

Привѣтъ, о, день на щастие и радости!

Дѣдо Петраки чувствуваше въ гърдитѣ си ударитѣ на своето сърдце, разбило се нѣкакъ си освежено и силно, като въ младитѣ години. Заповѣдитѣ му бѣха кратки, тихи, но корави. Всички се подчиняваха и всѣки бързаше къмъ посоченото мѣсто, дето мислѣше и вѣрваше, че именно нему щастieto ще донесе многоочаквания трофей. Стареца, като че свенорододействуваше. Върви напредъ, задъ него следватъ останалитѣ, които той поставя на позиции. Щомъ дойде до познато вървище, огледа се важно, обърне погледъ назадъ, като че измѣрва нѣщо, па токо отсѣче:

— Ти, бай Иване, тука ще стоишъ; ако чуешъ кучето, че лае отдолу, хе, тая палина гледай добре. Ако превали задъ гребена, мръдни тамъ задъ оная валожинка. Хемъ мирно да стоишъ и, сакънъ, да не пунишъ.

Така дѣдо Петраки съ свѣти и напѣтствия постави всѣкого на позиция, а после повърна назадъ, взе кучетата, които нетърпеливо скимѣха, оставени сами, и се спусна въ дълбокия долъ, надъ който бѣха наредени стрѣлницѣ.

Първата окапала шума хруптеше подъ краката му, плъзгаше се стареца по нея, кучетата го дърпаха съ все сили надолу, кждѣто инстинкта имъ подсказваше, че се криятъ сърнитѣ. Едва ги задържеше горкия, но тоя пътъ той искаше непременно ловътъ да бѣде сполучливъ, последния му ловъ, въ тия мѣста, тъй познати и така любими за него.

Долу, кждѣто между падналитѣ лѣта и клонки се провираха бистритѣ струи на горското поточе, дѣдо Петраки се спрѣ задъ ханъ. Поогледа се — върху пѣсъка, незавитъ още отъ окапали лѣта, личеа диритѣ на нѣколко сърни. Той се навесе, погала своето малко, кафяво, съ бѣла звезда на челото куче „Чили“ — прочуто по цѣлия край сърнаръ, па отвърза гердана.

— Хайде, мойто дете, поемай!

Чили като хала се се спусна право надолу, а следъ него полетѣха и останалитѣ, вече отвързани, кучета.

Дѣдо Петраки прибираще синджиритѣ и грижливо ги поставяше въ торбата. Шумътъ отъ кучешкия блѣгъ утихна — тѣ доста вече се бѣха отдалечили въ дълбокия долъ.

Тихо, самодивски тихо, е въ гората. Само откѣхнати лѣта се удрятъ отъ клонче на клонче и шептятъ на непонятенъ езикъ за

живота, който бѣше и за смъртта, която иде. Дѣдо Петраки съзерцаваше тая приятна тайствена и тжжна картина на горската есенъ. А имаше що да привлѣча охото въ гората есенъ. Лѣтата не сж тъй еднообразно зелени. Всѣко дърво има свой цвѣтъ, не така остъръ, а неженъ и приятенъ. Въ предсъртнитѣ си часове тѣ бѣха добили най-очарователни бои.

Звездообразнитѣ лѣта на съселния кленъ сж бѣло жълти, като лицето на дѣвойка узнала за смъртта на своя любимецъ. Погамъ, брекията, не отронила нито единъ лѣтъ още, е огнено червена, като самодивски пламъкъ, запаленъ въ тъмиз ношъ. Лѣтитѣ, чиято лѣта отъ студения дѣхъ на есенъта, най-първомъ се обръщатъ и показватъ на последнитѣ топли слънчеви лъчи, сребробѣлото си долнище, се бѣлятъ и лъчатъ всредъ разнообразнитѣ цвѣтове на другитѣ дървета, както лъчатъ куполитѣ на божиятѣ храмове, всредъ червеникавитѣ покриви на къщата.

Дълго и кротко се любува дѣдо Петраки на тая картина. Любува се до като острия, пискливъ, почти детински, гласъ на неговия малъкъ Чили, изпишя татъкъ долу въ дълбокия долъ. Тутакси на тънкото сребърно гласче пригласиха мощния теноръ на „Лашко“ и гърлестия басъ на дѣртия „Чакалъ“.

Тѣ бѣха вече подгонили стало сърни и гората ехтеше отъ неуморимия и могъщъ лай.

Трепна сърдцето на стария ловецъ. Открехна пушката отъ рамо, извади капситѣ, погледна дали се подава изъ цицката зрънце барутъ, намѣсти отново капситѣ, запна петлетата и пое нагоре къмъ прелеза, дето отъ тридесетъ години знае, че сърнитѣ, като обиколятъ цѣлия ридъ, на който преди малко постави на позиция другаритѣ, ще минатъ непременно отъ тамъ, за да се изкачатъ на прочутия „Гйозъ тепе“ (върхъ съ широкъ погледъ). А отъ тамъ вече ще поематъ изъ южнитѣ склонове на Еминската планина.

Лаятъ на кучетата ставаше все по ясенъ и показваше че сърнитѣ отиватъ къмъ позицията. Всѣки отъ ловцитѣ тръпнеше отъ страсть, сърдцето тупаше неудържимо, слухъ, погледъ се напѣгваха. Откѣхнагъ лѣтитѣ ги караше да трепкагъ и да повдигатъ пушката.

Гръмъ огласи гората, после втори, трети. Отнѣкнаха ближни и далечни върхове, но кучия лай не спре, както обикновено става малко следъ сполучливия гърмежъ.

Дѣдо Петраки, застаналъ вече на прелеза, разбра че сърнитѣ сж пропуснати и напрегаше слухъ да разбере посоката къмъ която се насочватъ. За опитното ухо на ловеца това не е никакъ трудно. За голѣмо удивление на стария ловецъ тоя пътъ сърнитѣ не идеха къмъ неговия прелезъ. Тѣ поеха напреки къмъ „Гйозъ тепе“ — това стария ло-

вещь познаваше по отдаленаващия се кучешки лай.

— Напраздно, значи! Първия лов — напраздно отива, помисли стареца. Запали се страсть въ гърдитъ на дѣдо Петраки по-силна отъ отслабналитъ му вече крака и отъ изтошеното старческо сърдце. Та коячемъ той отъ тукъ е препречвалъ на самия връхъ пжтя на сърнитъ, които дълго обикалятъ и „въртятъ“ (както се казва по ловджийски) преди да се доберагъ до върха? А дѣдо Петраки знае правата пжтека, извисена нагоре къмъ голѣмия връхъ. Малко съ по-чевръсти крачки и той се нааѣше да превари дългоногитъ сърни. И тогава... ще бжде неговъ грсфея на последния ловъ...

О, да, последенъ! Следъ нѣколко седмици той вече ще бжде край Бѣло море, дето нѣма ни познати балкани, ни такиви добри другари, нито сърни.

И пое старикътъ нагоре изъ пжтеката почти бързишкочо. Бѣше стръмно. Навремени той се плъзгаше по шумата, която покриваше пжтеката, поничаше да падне. Но събудената младенческа страсть го подтикваше непрестанно къмъ недалечния връхъ.

Взе да се задъхва. Потъ струеше по набърчаното лице и едри капки се търкаляха върху жилавия му врагъ. На два три пжти усети, че сърдцето му проигра и разбърка ударитъ си. Тъмнѣше предъ очитъ му...

Още малко остава, малко още силици, мислеше си дѣдо Петраки и напръгаше цѣлото си сѣщество тамъ горе, къмъ върхътъ, кждето ще мине желаниа ловъ.

А кучия лай отъ другата страна на върхътъ се засилваше. Пискливия и ясенъ гласъ на любимия „Чили“ долиташе все по ясенъ и сърнитъ — така наблизко сподиряше той сърнитъ, че пресната миризма на дирята го дрезнеше. Дърветата проредяваха край пжтеката. Наоколо зачесяваха глогове обкичени съ алени глогини и презъ тѣхъ прозираше челото на върхътъ, почти голо, тукъ-таме прошарено съ шубраци и висока изсѣхнала трѣва.

Кучетата лаяха съвсемъ наблизко. За мигъ дѣдо Петраки се поспре. Краката му се подкосяваха, прѣлъ очитъ му стрелваха искри, пицяха ушитъ; като че всичката кръвь бѣ нахлула въ главата му. Помисли да спре. Сили го напушаха.

— Не, небива! Малко още и той ще бжде на върхътъ, ще бжде преди сърнитъ. Поне една, само една да би убилъ или... поне само да ги види... Това е последния ловъ.

И дѣдо Петраки пое отново къмъ върхътъ. Той вече не виждаше нищо, нито

чуваше. Въ очитъ му бучеше цѣла буря. Найсетне достигна прелезътъ...

Уви! Край самия него прибѣгна „Чили“ скимтящъ отъ време на време по дирята — сърнитъ бѣха преварили нещастния старецъ и вече припкаха по гѣстинитъ изъ обратния склонъ.

Дѣдо Петраки понече да се опрѣ въ оброчицето съ изтригъ стариненъ кръстъ, което отъ незапомнено време стърчеше на върхътъ. Ставаше нѣщо страшно въ гърдитъ му. Топка се надигна отъ долната частъ на гърдитъ и пропѣпла къмъ устата. Страшна ржка се впи въ гърлото... Въздухъ не стигаеше въ гърдитъ. Остри болки отъ къмъ сърдцето, като острие на шишове, попѣплаха по цѣлото му тѣло.

Ржката, протягната къмъ камъка, политна въ празнине. Изнемошялъ и безсиленъ грохна старика.

А върхътъ бѣ високъ и на кръгъ предъ широко отворенитъ му очи, жалуващи за сѣтенъ пжтъ да видятъ божия свѣтъ, се откриваше родната земя, хубава като никога.

На истокъ блѣстеше кротко задрѣмало сапфирно синьо, Черното море. То му се стори безкрайно хубаво. Подъ краката на старика се разтилаше въ тѣжни, но красиви багри, гората, въ която бѣ преживѣлъ най-честититъ дни на своя животъ.

А далеко... далеко нейде задъ нея се белѣха скалиститъ жбери на роднитъ му хълмове, подъ които се кжташе селището, кждето бѣ се родилъ дѣдо Петраки. Тенекеното кубе на старата черквица искреше на слънцето като буйна звезда.

Дѣдо Петраки напръгаше очитъ си къмъ тая дивна глѣдка, която му откриваше и споминитъ на цѣлъ животъ, но мъгли се спустанаха предъ тѣхъ. Той взе да не вижда нищо и разбра последния мигъ на своя животъ.

Отпустнаха се ржцетъ, преклони се главата къмъ гърдитъ, а пушката извънтя върху камъка на оброчицето — камбания звѣнъ за мрътвеца.

Чили, вѣрното куче на дѣдо Петраки, продължаваше да гони изъ доловетъ подъ оня връхъ кждето лежеше безжизнения трупъ на неговия любимъ господарь... И ясения му, сребренъ гласъ, отѣкваше като ударитъ на малката селска камбана, когато бие за мрътвецъ... Следъ дълго лутане ние намѣрихме студения трупъ на нашия другаръ. „Чили“ ни доведе при него. Всички плачехме...

А азъ, който знаехъ отъ снощи тайната и скръбта на дѣдо Петраки, спалаяки смилено шапката си, прошепнахъ:

„Родината не пуста чадото си!“

Генишъ ада 1926 г.

ЛОВНО И РИБНО СТОПАНСТВА.

Вредитѣ отъ пчелоеда.

Презъ втората половина на м. юний т. г. бѣ настанало дъждовно време. Цѣла седмица пчелитѣ бѣха скрити въ кошеритѣ си. Селото ни бѣ блокирано, повече отъ друга година, съ пчелоеди. Отъ 30—50 наведнажъ налитаха на пчелинитѣ въ селото ни. Ние, пчеларитѣ, бѣхме поставени на тѣсно. Никакви мѣрки не помагаша. Пчелоедитѣ кацахъ по дърветата, близо до кошеритѣ; немилостиво гълтахъ случайно излѣзлитѣ пчели отъ кошера и пакъ кацахъ на близко стоящитѣ дървета и произнасяха своята дрезгава благодарностъ къмъ случайността, че сж излѣзли нѣколко пчелички, за да си направятъ една малка закуска. И продължаваха да викатъ и се молятъ: „пакъ, пакъ, още, още излѣзте“... А когато дъжда или студа не позволяваше на пчелитѣ да излѣзатъ, тѣ почваха своето самодивско хоро—блокадата, и следъ умората си кацахъ на самитѣ кошери, като чукаха, тракаха кошеритѣ, искаха да кажатъ: гладни пчелички излѣзте, за да се нахранимъ ние, изгладнѣлитѣ пчелоеди. Ние, пчеларитѣ, се питахме какво да се прави. Стояхме изправени въ пчелинитѣ си съ разни плашила. Употребихме и последното средство — стрѣлбата, но и то не помагаша. Пчеларѣтъ А. Д. 12 пчелоеда уби въ единъ день. То бѣше ужасъ. Ако стрѣляшъ въ хвърчащитѣ пчелоеди, тѣ като че се окуражаватъ и почватъ да издаватъ още по-силенъ гласъ и правятъ още по-разнообразни движения и като че ли викатъ: „кажете на вашитѣ пчелички да излѣзатъ на разходка, откога ги чакаме.“

Следъ подобрието на времето и пчелоедитѣ отиваха да си търсятъ храната въ въздуха надъ ливадитѣ.

Щастливи сме, че пчелоедѣтъ се появява по нашитѣ мѣста рѣдко. Ефикасно срдство за неговото пропждане нѣма. Нека да се знае, че той е единъ отъ най-големитѣ неприятели на пчелитѣ, ако и да е красивъ.

По сжщия въпросъ г. Д. Кацаровъ писа отлична статия въ в. „Миръ“.

Изъ списание „Пчела“ (год. XIX Кн. III).

Да запазимъ тюленитѣ

Край нашия черноморски брѣгъ, главно около Зейтинъ-Бурну и Месемврия, обитаватъ нѣколко семейства тюлени, или факи (Phoca monachus). Както е известно, тѣ сж млѣкопитающи животни и макаръ главната имъ храна да е риба, все пакъ, като рѣдкостъ за нашата фауна, трѣбвало би да се запазятъ отъ изстребление. Но какво става съ тѣхъ? Шомъ нѣкой тюлень почне по-дълъжко да се показва

и припица по скалитѣ, било самъ, било съ малкитѣ тюленчета, бива издебнатъ и убиванъ, за да му се вземе мастта и кожата. Понеже за тѣзи животни не се споменува нищо, нито въ Закона за рибарството, нито въ Закона за лова, тѣхното изтобление продължава неограничено и скоро може би отъ тѣхъ нѣма да остане ни следа. Мислимъ, че ще бжде твърде умѣстно да се взематъ мѣрки за тѣхното покровителствуване. Тѣй обеднява отъ день на день нашата фауна, че всѣки отъ насъ би трѣбвало да се позамисли за нейното запазване.

Единъ резултатъ отъ „Ловната статистика“

Въ бр. 1 на сп. „Ловна Просвѣта“ (година II) бѣ помѣстена статията на г. Матей Хрусановъ „Външна търговия съ кожи отъ дивѣе презъ ловната 1925/1926 година“.

Читателя, който е се спрѣлъ съ внимание, върху даннитѣ, изнесени въ тая статия, не съ малко очудване ще е забелѣжилъ до колко много е спадналъ износа на кожи отъ златки, едва 36 броя за цѣлата ловна година. Въ редакцията тая цифра се протѣлкува, като единъ страшенъ бѣлегъ, че тоя благороденъ дивечъ, чиято кожа е едно цѣло богатство, изчезва изъ нашитѣ гори. Но не ще да е само тази причина. Въпроса доби малко по друго освѣтление, когато даннитѣ отъ тази статия сж разгледани въ Министерството на финанситѣ — отдѣление на митницитѣ. Последствие на даннитѣ за износа на кожата е следното окръжно:

МИН. на ФИНАНСИТѢ

Отдѣл. за митницитѣ До Господа
№ 219 Управит. на митницитѣ
гр. София 12.I.1927 год.

Господине Управителю,

Отдѣлението има сведение, че нѣкои експортъори на сурови кожи отъ дивечъ възползувачи отъ повърхностния прегледъ на предназначения за износъ стоки сж обявявали тия кожи подъ име на такива които плащатъ по-малко мито съ единствена целъ, разбира се, да платятъ на митницата по-малко отколкото се е следвало. По-високо облагаемитѣ кожи, предимно такива отъ златки и бѣлки, тѣ старателно сж прикривали въ колетитѣ така, че да не могатъ да се забележатъ при едно повърхностно преглеждане.

Това като Ви съобщавамъ предлагамъ Ви да наредите да се преглеждатъ щателно колетитѣ съ дивечки кожи, като за целта се отварятъ всички колеи съдържанието на които

да се провежда до дъното, а не само по повърхността.

Началникът на отдѣл: *Йор. Митковъ*

Началникът на контр. бюро: *М. Петровъ*

Ето единъ съществень резултатъ отъ ловната статистика, за учредяването на която ние всѣкога сме се застъпвали ний-енергично. Не сме съгласни съ г. Д-ръ М. Тиховъ (бр. 4 сп. Ловецъ уводна статия) че трѣбва да чакаме да се разшири ловния домъ, за да работимъ върху статистиката по лова. Ако се имаше доброжелание за това и сегашния Ловень домъ позволява и има где да се разработятъ и публикуватъ поне ония данни, които се събиратъ отъ три години насамъ и стоятъ въ архивата на организацията.

Съ думи — всѣкога ще намѣримъ какъ да се оправдаемъ, особено когато перото не се ограничава отъ никакви истини, *но дълга — тя ще ни оправдаятъ ли?*

Старцитѣ-ловци трѣбва да се освободятъ отъ хайки и отъ задължението по избиване на вредни животни

Въ Лов. организация се числятъ ловци по на 60, 70 и повече години. Тѣ одавна сж престанали да ходятъ на ловъ, но продължаватъ да си взиматъ редово билети за подържане на традицията и за интенсиизиране дейността на помладитѣ ловци. Много належаще е, щото тѣзи старци, повечето отъ които сж основатели на днешната ловна организация, да се освободятъ чрезъ правилника по прилагането закона за лова отъ задълженията на чл. 15 и 43 отъ закона, касателно хайките и избиване на вредни животни. Надѣваме се, че Управ. съветъ ще вземе подъ внимание тази ни белѣжка.

Пакъ за ловнитѣ пазачи. Службата и длѣжноститѣ на тѣзи органи трѣбва да се опредѣлятъ подробно и ясно въ правилника по приложение закона за лова. Тѣхната подготовка може да стане само чрезъ школа, както се изтъква въ бр. 3 на „Ловна Просвета“. И ако министерството на земледѣлието, по една или друга причина, не уреди такава школа, то упр. съветъ на ловната организация е длѣженъ самъ да стори това, поне за пазачитѣ, които се издържатъ отъ лов. д-ства. Но ние вѣрваме, че, ако упр. съветъ се застъпи сериозно предъ м-ството за тази школа, тя ще бѣде учредна. Колко голѣмо внимание се обръща по другитѣ мѣста на ловнитѣ пазачи свидетелствува факта, че въ Австрия напр., гдето ловното дѣло е на голѣма висота, подготовката на лов. пазачи се провежда обстойно, преди постѣпването имъ на служба. Ос-

венъ това, съгласно § 55 отъ австр. законъ тѣ се подвеждатъ подъ клетва.

Ловътъ въ Никополско.

Тукъ ценитѣ на кожата отъ убития дивечъ отъ ловцитѣ сж следнитѣ: на заякъ — 35 до 50 лв., на лисица — 250 до 300 лв., на поръ — 100 до 110 лв., на бѣлка — 1400 до 1600 лв., на вълкъ — 300 до 350 лева. Тая година нѣмаше за ловцитѣ изобилень дивечъ, както други години. Дивеча, както полезень, тъй и вредителень*) значително намалѣ. Втория трѣбва да отива къмъ свършване*) обаче, първия трѣбва да се закриля и развъжда повече. А това ще стане чрезъ пестеливостъ отъ биеенето му, чрезъ запазень периметъръ за небиеенето му, премахване на браконерството, унищожаване на хищницитѣ.

За отбелѣзване е, че се явяватъ тукъ-тамъ ята отъ яребици по 10, 15 и 20 екземпляра. Това радва всички ни. Отъ 5 — 10 години почти се бѣха изгубили и сега наново се забелѣзватъ. Тѣ ще закрасятъ пакъ изгубилата хубавия си видъ природа. Нужно е строгото имъ опазване и закриля. Ловецъ, който посегне на тѣхъ, не е съ ловджийско сърце, умъ, моралъ и той се самоизключва отъ тая организация, що бди надъ природната цѣлостъ и красота, що твори духъ, мѣжество, красота, хармония, моралень усетъ въ ловеца.

Никополъ, 10. II. 1927 г.

Съобщава: *М. Болтаджиевъ.*

Заслужаватъ похвала. Около гара Своге се намира малката гора „Циганка“ (около 3000 декара). Благодарение на примѣрната служба извършвана отъ горската властъ начело съ лѣсничея г. Атанасъ Ивановъ и горската стража, въ тая гора сж се запазили и развъдили сърни. Тѣхния брой вече надминава 8.

Ето какви резултати могатъ да се получатъ за нашето ловно дѣло, когато горската властъ гледа съ добро око на своитѣ длѣжности къмъ дивечевото богатство на страната ни. Такива добри служители заслужаватъ похвала и поощрение.

Сведения за спортнитѣ рибарски дружества и рибовѣднитѣ станции въ страната.

До сега сж образувани деветъ рибарски дружества съ седалища: София, Пловдивъ, Плевенъ, Станимака, Търново-Сейменъ, Кало-

*) Б. Р. Но не всичкия вредителень дивечъ. Вълка трѣбва да се унищожатъ, но не е нужно и въ интересъ на ловното стопанство да довършимъ лисицата, язовеца, бѣлката и златката, соколитѣ и пр., които иматъ свое значение за хармонията въ природата.

феръ, с. Устово—Пашмаклийско, с. Опишвѣтъ Софийско и с. Чепеларе—Станимашко съ общо число членове около 800 души.

2) Създадени сж шестъ рибовъдни станции за пестърва при Рилския манастиръ, гр. Самоковъ, с. Тетово—Пашмаклийско, Калюферъ, Твърдица—Нова-Загорско и Гл. Панега, въ които тая пролѣтъ ще има излюпени около 200,000 отъ обикновената и около 60,000 отъ американски видъ пастърва. Освенъ рибовъднитѣ станции има образувани изкуствени рибници за шаранъ и други лѣтни видове риби при с. Твърдица, Лѣва-рѣка — Трънско и Голѣмо-Бѣльово — Пазарджикско, с. Враждебна — Софийско. Понскало е разрешение и наставление за откриване рибовъдни станции и направа на частни рибници: две въ Самоковъ, с. Тулово, с. Мъглишъ — Казанлъшко, Гурково — Ново-Загорско, Оризово—Чирпанско, гр. Пашмаклий, с. Ковачевецъ — Поповско, с. Явузъ-Дере — Елховско, Новоселци — Софийско и пр.

Наслука риболовци-спортисти и рибовъди! „Ловна Просвета“ е на вашитѣ услуги за бързо и широко разпространение идеитѣ на рибното стопанство.

Изъ годишното събрание на научно спортното риболовно дружество „Искъръ“ въ ст. София

Ловецѣтъ и риболовецѣтъ сж братя. И за това въ събранието на софийскитѣ риболовни видѣхъ мнозина наши примѣрни ловци. Риболовния спортъ е тъй близкъ до ловния, че рѣдко до ловната двущевка не се закача въдица или мрежа.

Днесъ ние виждаме, че рибата въ нашитѣ рѣки добива единъ по-усърденъ и прѣкъ защитникъ, въ лицето на спортнитѣ риболовни дружества, които отъ нѣколко години започнаха да се образуватъ и да работятъ въ нашата страна подъ покровителството на „Закона за рибарството“.

Случая ни даде възможность да присъствуваме на годишното събрание, уредено отъ Софийското научно спортно риболовно дружество.

Събранието започна съ обстойния отчетъ отъ председателя на настоятелството г. Б. Багаровъ. Въ двегодишното си съществуване дружеството е порастнало отъ 90 на 135 членове. То е проявило дейность не само въ градътъ, но и въ околнитѣ села. Първата му грижа е била борбата съ браконьеритѣ, която е поведена успѣшно. Отпечатани сж и разпрѣснати хиляди позиви и въ най-отдалеченитѣ села на софийския окръгъ за запазване рибното богатство и за неговото рационално използване.

Действувано е предъ властитѣ за зарибяне на нашитѣ блатъ и рѣки, а напоследъкъ съ водятъ преговори, съвмѣстно съ Морския сговоръ, за зарибяване голѣмото езеро въ Борисовата градина.

Финанситѣ на дружеството сж приключили съ приходъ 17,000 лв., разходъ 7,000 и една наличность отъ 10,000 лв. Дружеството е получило отъ държавата 1,500 помощъ специално за риборазвъдни цѣли, къмъ осъществяването на които ще пристъпи презъ настоящата година.

Отчета се последва отъ кратки, но съдържателни разисквания, отъ които проличава силното желание на българския риболовецъ — спортистъ, да положи голѣми грижи за бързото възвръщане на нашитѣ живописни рѣки, безумно изтребената чрезъ престѣпни средства риба.

При тия разисквания се изтъкна, че органи на властѣта, стражари, военни и пр. сж си служели нашироко съ бомби, за да унищожаватъ рибното ни богатство и безъ това намаляло поради неразумно използване. Очерта се едно голѣмо и справедливо негодувание срещу тия представители на властѣта, които вмѣсто примѣръ за почитане законитѣ, развращаватъ народа съ беззакония и варварски средства за унищожение на това народно богатство.

Ние и други пъкъ сме имали случай да говоримъ за тоя ориенталски и варварски маниеръ на нашитѣ голѣмци, когато нѣкой отъ голѣми рангъ държавенъ служителъ посети. Рила, Стара планина и пр., безъ мисль предъ повелитѣ на закона, пожелава прѣсна пестърва, дива коза, сърна и пр., макаръ че е забранено за ловенето имъ време. Наскоро такъвъ единъ голѣмецъ, заповѣдалъ да се хванатъ пестърви — майки, доставени съ сижли лари отъ Европа за риборазвъдната станция въ Чамъ-кория, и да се опържатъ за нѣкоя си високопоставена дама. Уволнили надзирателя — физическия нарушителъ, а за голѣмца ни дума, па и въ бждеще пакъ да се прави подобно ориенталско и варварско голѣмство.

Малко по-вече свѣтъ, господа! Ако вие не сте сами писали и приемали тия закони, то поне сте близки или по-далечни ратници около тѣхъ. Ако мислите, че ги пишете за „народа“, а не и за васъ, — по-добре не ги пишете. Отъ такива закони нѣма полза.

г. Костовъ, членъ отъ настоятелството на дружеството и инспекторъ по риболовството при министерството на земледѣлието, обрисова бѣгло прекитѣ задачи на дружеството. Първитѣ му стѣпки още, трѣбва да представляватъ хармонична дейность между стремежа на рибаря да лови рибата и между грижитѣ му да

я пази и развъжда. Въ това отношение други наши риболовни дружества сж постигнали доста нѣщо, както е въ Станимака, Пловдивъ, Калоферъ и пр.

Калоферското д-во има вече своята рибовъдна станция и тая пролѣтъ ще иматъ излюпени вече малки рибки за орибяването на рѣкитѣ въ района на дружеството. Доставило е дружеството американски пестърви за разплодъ, които сж по кротки, живѣятъ и въ топли води и по-лесно отиватъ на въдицитѣ.

Специално за зарибяване на р. Искъръ дружеството трѣбва да вземе мѣрки за създаване една риболовна станция. Реши се такава да бжде създадена при горския държавенъ разсадникъ около село Своге, като събранието натовари настоятелството да осъществи тоя проектъ още тази година.

По предложение на г. Костова, реши се, дружеството да предприеме излетъ до държавната рибовъдна станция при Самоковъ, кждето членоветѣ ще видятъ отличнитѣ резултати на рибовѣдството.

Накрай се избра ново настоятелство на д-вото въ съставъ: председателъ Б. Багаровъ, подпредседателъ Хр. Божковъ, секретаръ Ив. Петковъ, касиеръ Хр. Бочаровъ; съветници: Тодоръ Костовъ и Г. Бояджиевъ; контролна комисия: Ив. Г. Цаневъ, Христо Томевъ и Ан. Пенчевъ.

Дано въ скоро време дѣлото на българскитѣ рибари-спортисти спечели голѣми успѣхи, за да видимъ нашитѣ рѣки изобилни съ риба, даваща приятна и полезна забава на млади и стари приятели на този прекрасенъ спортъ.

София, 20. II. 1927 г.

Велико-Търновскитѣ ловци закриватъ ловния сезонъ тази година.

Да не преобразяваме гарванитѣ въ гарги. Въ реферата на г. Милде за ловнитѣ развъдници, четенъ на конгреса въ Плевенъ, се говори - за изстребление на *сивитѣ гарги* въ развъдниците. Ние не знаемъ да съществуватъ изъ страната нѣкакви „сиви“ или „черни гарги“. Знаемъ, обаче, че има само една *гарга* (*corvus monedula*), или, както я наричатъ въ Софийско, *чавка*. Но нека ни бже позволено да се усъмнимъ, дали г. Милде е искалъ тази именно птица да визира. Напротивъ, вѣрваме, че той е искалъ да посочи не гаргата, а гарвана, и то *сивия гарванъ*, или, както е нареченъ въ закона за лова, чл. 7 — *сива врѣна* (*corvus corix*). Защото: той е, който гнезди изъ горитѣ; той е който тарашува изъ всичкитѣ близки и далечни гнезда на птицитѣ и мъкне отъ близо и отъ далече, яйца, пѣтлѣчета, яребички, фазанчета, па даже и зайчета на малкитѣ гарвани. Такъвъ единъ хищникъ, естествено, че не може да се търпи въ единъ ловенъ развъдникъ. А пъкъ гаргата, както знаемъ, гнезди главно изъ градоветѣ и селата и по-редко посещава горитѣ, следователно не е тъй опасна за развъдника, като гарвана.

И ако г. Редакторътъ на сп. Ловецъ, който е корегиралъ реферата на г. Милде, познаваше колко годе нашата фауна, или поне си дадеше малко повече трудъ и направеше нужнитѣ справки въ отличнитѣ книги по предмета, които притежава библиотеката на ловната организация, или поне попитахъ г. Милде, нѣмаше да преобразува гарванитѣ на гарги, чрезъ което не е направилъ особена заслуга на уважаемия г. Милде, а безспорно е, че е въвелъ въ заблуждение мнозина отъ ловцитѣ.

А.

Бекаси и бекасини презъ зимата. Мекото време презъ тази зима задържа нѣкои отъ прелетнитѣ птици дори и до днесъ по нашитѣ мѣста. На 25 януарий вдигнахъ два бекаси въ Казиченската кория, единия отъ които уларихъ. На 3 февруари видѣхъ бе-

касъ въ върбалака край Враждебския мостъ. Въ топлитѣ край Опицѣтското и Алдомировското блато не единъ пътъ презъ тази зима вдигахъ бекасини. Интересно е да се знае, дали и по други мѣста изъ България сж останали бекаси и бекасини да зимуватъ.

Ив. П-въ — соф. ловецъ.

Б. Р. Отъ Врачанско ни извѣстятъ, че по коринтѣ край Джбника сж влигани бекаси презъ цѣлата зима. Сжщо така въ Пловдивско и Пазарджишко. Това е явенъ признакъ, че при по-мекитѣ зими частъ отъ тѣзи птици оставатъ да зимуватъ по насъ. А пъкъ въ ист. България, особено по лонгозитѣ изъ горитѣ на Странжа и Сакаръ планина, бекаси оставатъ въ значителни количества всѣка зима. Сжщо и бекасинитѣ, — и въ най-тежкитѣ зими може да се срещнатъ по нашитѣ топлити.

Убита сърна отъ браконеръ въ Витоша. На 2 февр. т. г. бѣ продадена въ соф. хали на публиченъ търгъ, съгласно чл. 72 отъ 3. за Л., една твърде едра женска сърна, убита отъ браконеръ въ Витоша. Изглежда, че браконеритѣ сж си дали дума да изстребятъ и последнитѣ екземпляри сърни въ тази планина. И ако това става предъ вратитѣ на София, гдѣто сж централнитѣ управления и власти, може да си представимъ какво става изъ по-отдалеченитѣ райони на Рила, Стара планина, Пиринъ, Средна Гора и пр.

При една по-голѣма бдителностъ и надзоръ отъ съответнитѣ органи и властта, тѣзи посегателства къмъ дивеча биха могли, ако не съвсемъ да се премахнатъ, то да се ограничатъ, стига органитѣ, изброени въ чл. 30 отъ 3. за Л., добросъвестно да изпълняватъ възложенитѣ имъ длѣжности. Особено кметовѣтѣ по селата ще могатъ много да съдействуватъ въ туй отношение. Бившиятъ дългогодишенъ окр. у-ль и ловецъ г. М. Радославовъ е натискалъ най-много кметовѣтѣ при

нарушения на З. за Л. И трѣбва да му се признае, че е успѣлъ и браконерството да ограничи въ окръга, и закона да се изпълнява честно отъ ловците.

Когато собственитѣ сили недостигнатъ, добръ е да използваме общественитѣ. На 21 февруарий пр. пладне управителниятъ съветъ на съюза „Български юнакъ“ бѣ поканилъ на събрание мнозина видни софиянци, за да се обсъди въпроса за създаването на едно народно съвещателно тѣло при сѣщия съюзъ. На поканата се отзоваха едно значително число граждани и следъ станалитѣ разисквания идеята бѣ единодушно удобрена и всички изказаха готовност да сътрудничатъ за преуспѣването на юнашкото дѣло въ страната.

Събранieto реши да се избере въпросниятъ комитетъ. За негови членове единодушно бѣха избрани: Григоръ Василевъ, генер. Шкойновъ, Хр. Статевъ, Конст. Панайотовъ, Н. Стояновъ, д-ръ В. Руменовъ, проф. Г. Пашевъ, проф. д-ръ Ал. Станишевъ, проф. Д. Мишайковъ, Алекс. Д. Станковъ, М. Миленски, Ст. Македонски, проф. Ст. Консуловъ, г-жа Консулова Вазова, П. Яневъ, Ат. Колевъ, Д. Крапчевъ, П. Г. Петковъ и П. Сирмановъ.

Събранieto възложи на народното съвещателно тѣло съвмѣстно съ управителния съветъ да попълнятъ състава и да поставятъ на обсъждане голѣмитѣ въпроси, които интересуватъ юнашката организация въ България.

Ловна камара въ Германия. До каква висока степенъ се обръща въ Германия внимание на стопанскитѣ интереси, които представлява отъ себе си ловното дѣло, свидетелствува факта, че тамъ, освенъ сѣществующитѣ ловни дружества, съюзъ за ловцитѣ, сдружения за развъдъ и закрила на дивеча и др., въ 1921 год. се основа и една особена *ловна камара* съ права еднакви съ търговскитѣ и земеделѣчески камари. За всички по важни ловни, ловно-стопански и ловно-правни въпроси се взима мнението на тази камара.

Кучешкиятъ въпросъ полуразрѣшенъ. Съ заповѣдъ № 683 отъ 7.II. т. г. г-нъ Министра на желѣзницитѣ заповѣдва отъ 15.II. т. г. ловнитѣ кучета да се таксуватъ съ 50 на сто намаление, когато тѣ придружаватъ ловци съ ловни билети.

Заповѣдята идва много късно, когато ловния сезонъ изтече и ловцитѣ се обръмбнаваха съ прекомерни такси за кучетата си. Министерството се е указало твърдѣ благосклонно и експедитивно при отѣбяване допуснатата несправедливостъ, а вината си е наша, дѣто направихме постѣпкитѣ си много късно. Това е една грѣшка, която трѣбваше да се признае и да се преглътне горчивия хапъ отъ отговорнитѣ, че за една своя длъж-

ност бѣха подѣстени „отъ долу“ (постѣпкитѣ отъ У. С. се направиха едва следъ едно специално изложение по въпроса отъ ловнитѣ групи въ София) Но когато освѣтъ, че липсва признание, се прибѣгва и до единъ приемъ, който нека всѣки го нарече съ подходящото му име, а именно: „Въ брой 3 на сп. „Ловецъ“ отъ мѣсець ноемврий 1926 год. се съобщава че Управителния съветъ на правилъ нужното изложение до г. Министра на Желѣзницитѣ относно безплатния превозъ на ловнитѣ кучета, безъ да се указва датата, кога е направено това изложение“. Тоя фактъ показва за лишень пжтъ че нашитѣ отговорни лица не служатъ искрено на своя дългъ. Съ тоя въпросъ се прави публично заблуждение. Интересно е да се направи една статистика, колко десетки хиляди левове сѣ излѣзли напразно изъ оскуджанитѣ джобове на ловцитѣ поради тая бавностъ, непредвидливостъ и непроявяване интересъ къмъ работа и длъжноститѣ отъ страна на нашата ловна управа.

Факта си е фактъ; гдето тропнемъ, ще ни се отвори, ала не значъ какъ, кога и къде да тропаме. Чакаме подѣщания.

Трѣбва да кажемъ, че кучешкиятъ въпросъ остава полуразрѣшенъ. Основанията за безплатенъ превозъ на нашитѣ ловни кучета сѣ голѣми и не трѣбва да се спираме предъ нищо, до като не извоюваме това право.

Статията „Кому служимъ и кому услужваме“, печатана въ брой 2 на сп. Ловна Просвета е препечатана въ в. „Търговско-промишленъ гласъ“. Краткото ѣ съдържание е хроникирано и въ в. „Село“.

Търгътъ за преустройството на ловния домъ се е състоялъ на 4.II. т. г. Получени сѣ оферти, между които най-низката е съ стотици хиляди лева надъ опредѣления девизъ. Търгътъ поради тая причина не е още утвърденъ отъ Управителния съветъ. За управителния съветъ се открива случай, преди да пристѣпи къмъ това утвърждение, да подложи на ревизия своето решение за преустройство въ духътъ на конгресното решение: да се направи само ремонтъ на сегашната зграда, която да се приспособи за локалъ, кждето ще се събиратъ ловцитѣ. Наема отъ този локалъ, не по малко отъ 80,000 лв. годишно, плусъ капитала съ който сега се разполага (около 1,000,000) съ годишната му лихва, като се капитализиратъ следъ 10 години ще нарастне на близо 3,000,000. Така ще може да се построи единъ ловенъ домъ каквѣто подобава на една тъй голѣма организация, каквато е ловната. Чакаме толкова много, може да почакаме още нѣколко години, но да имаме зграда достойна за организацията. А до това време нека мжжки да

се заемем да реализираме това, което ще даде и нови средства и новъ подемъ на ловното дѣло: развъдници, ловна кооперация и гр.

Група ловци отъ София сж подали писмено изложение до Управителния съветъ при Ловната организация, въ което въ другарски духъ и съ много аргументи, молятъ да не утвърждава търгътъ за преустройството на Ловния домъ, понеже проектътъ му не е целесъобразенъ.

Изобилни прелети на блатни птици. Въ средата на февруарий, заедно съ една студена вълна, въ воднитъ басейни около Варна и по блатата на р. Камчия сж пристигнали голъми количества диви патици, гжски и други блатни птици. Предполагаме, че тия нетърпеливо очаквани гости сж навѣстили и Софийското поле, и Тракия, кждето шуми Марица.

Най-сетне ловцитъ, следъ дългъ и мъчителенъ постъ, ще облажатъ тенджеритъ си. Гюметата ще се оживятъ, боба съ пѣстърма ще клокочи радостно въ тѣхъ, а честитъ гърмежи ще известятъ богатъ ловъ.

На слуга за ловцитъ!

Богатство отъ дивечъ. Унгария е е страна богата съ дивечъ, особено въ частнитъ имения дивечътъ се стопанисва много рационално, последица отъ което е неговото изобилие. Въ частнитъ ревири на графъ Лайосъ Кароли въ околността на Тотмелеръ 8 души ловци въ 6 дни сж ударили: 9,000 зайци, 5000 фазани и 3000 яребици.

(Изъ D. Jag. Zeitung).

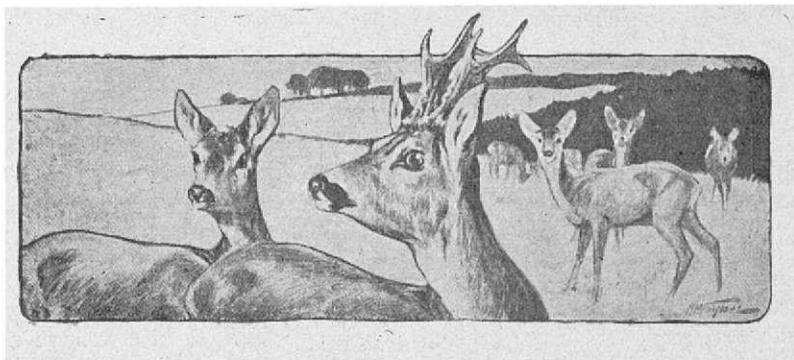
Тровене гарвани, свраки и сойки Месецитъ мартъ и априлъ сж най-сгодното време за тровенето на гарванитъ, сивитъ врали, свраки и сойки. За тази целъ се взема извара и кръвъ, или пѣкъ вътрешността отъ развалени яйца и се размѣсва добре съ пресенъ фосфоръ. Съ така получената кашица се напълватъ нѣколко праздни кокоши яйца.

Тѣзи яйца се поставятъ въ искусствени гнезда по четалитъ на дърветата, или пѣкъ на изкуствено забити въ земята клонове, високи около 2 м. Въ така нагласенитъ лъжливи гнезда се турятъ по 2—3 отъ яйцата, приготвени по горния начинъ. Резултатътъ скоро ще се покаже. Този начинъ за тровене на гореспоменатитъ хищници се препоръчва, понеже е безопасенъ за другитъ птици.

Гор. Орѣховица. На 12. II. т. г. внезапно почина доскорошния членъ на ловното ни д-во, единъ отъ първитъ гор. орѣховски граждани и известенъ на обществото политикъ и общественикъ *Д-ръ Ив. Момчиловъ*. На другия день Гор. Орѣховица видѣ за първи пѣтъ такова хилядно траурно шествие, което да придружава тленнитъ останки на нейнъ синъ. И неволно човѣкъ се запитваше — защо ли взема участие въ това погребение толкова много народъ? Освенъ многобройнитъ политически приятели и почитатели на покойника, дошли отъ близки и далечни мѣста, присъствуваха на траурното шествие и неговитъ политически противници, вземаше участие цѣлокупното гражданство и погребението по форма имаше народенъ характеръ. Защото, вънъ отъ всичко друго, покойника притежаваше ценни човѣшки качества, които го поставяха въ широки връзки съ гражданството. Той имаше сърдце отзивчиво и душа пълна съ милосърдие. Той бѣше безкористенъ лѣкаръ и никому не отказваше своята помощъ. Той еднакво носѣше утеха и надежда за здраве и животъ на болнитъ и страдащитъ. Той бѣ приятелъ на човѣщината и Горна Орѣховица въ неговото лице загуби единъ голѣмъ свой синъ. Ловнитъ надгробни залпове разнасяха далечъ изъ простора ехото на общата тѣга и на молитствено произнесенитъ слова:

„Вечна му память и лека му прѣстъ!“

Съобщава: М. М.

Грижи за домашната гжска през м. мартъ.

Изъ между всичкитъ домашни птици, гжската първа следъ изтичане на зимата, започва да снася яйца и лѣга да мжти. Това, обикновено, тя прави презъ м. мартъ. Една гжска мжти обикновено 12—15 яйца; то трае 30—33 дни и за мжтенето тя избира тъмни, запазени отъ вѣтроветѣ мѣста, и не обича да я безпокоятъ. Гнездото си прави отъ слама и перушина.

Много често въ стопанството се забелязва, че известни майки-мжтачки напускатъ гнездата си, като оставатъ яйцата неизлупени; други пъкъ излупатъ по 2—3 яйца, а другитъ оставатъ неизлупени.

Главна причина за тѣзи загуби въ стопанството е следната: както всички животни, така и птицитъ, сж изложени на разни заразителни болести, а сжщо биватъ нападани отъ паразити: гжскитъ най-често отъ въшки.

Една гжска, която е лѣгнала да мжти, ако не се почисти самата тя, а сжщо ако не ѝ се приготви едно чисто и удобно мѣсто за мжтене, то въ продължение на 15—20 дни се напълня съ голѣмъ брой паразити, които я безпокоятъ най-вече ношно време и тя е принудена, или често да става отъ гнездото или да го напусне съвсемъ.

Най-много паразити се намиратъ въ мѣстата, дето гжскитъ сж мжтили и друга година, въ непочистени курници, дето торѣтъ стои неизхвърленъ и пр.

За избѣгване на тѣзи щети въ стопанството, особно пъкъ тамъ, гдето се отглеждатъ гжски въ по-голѣмо количество, препоръчва се:

1. Всѣка гжска която ще почне да мжти, да се напрѣска съ ситенъ нафталинъ, особно пуховитѣ части. Въмѣсто напрѣскане съ нафталинъ, може да се намокри перушината съ разтворъ отъ креолинъ или пъкъ да се намаже тѣлото леко съ креолинова масъ 3—5 на сто.

2). Безусловно да се почисти курника, дето ще мжтатъ гжскитъ, като се изхвърлятъ всички нечистотии, торѣтъ, даже да се изхвърли единъ пластъ отъ 10 см. отъ земята, като следъ това се посипе подѣтъ съ ситенъ пѣськъ. Всички стени, били тѣ отъ

зидъ, дѣски, плетъ и др, да се варосатъ съ варовито млѣко. Коритата, гдето гжскитъ се хранятъ да се почистятъ.

Ако всичко това се извърши, за което не се искатъ нито голѣми разходи, нито физически усилия, то сигуно ще се избѣгнатъ голѣмитъ загуби за стопанството, отъ неизмжтване на яйцата.

Тия упжтвания нека се спазватъ и за другитъ домашни птици, защото напускането на гнездата въ периода на мжтенето, се дължи главно на паразититъ.

София, 20.II.027 г.

Девисилъ

Единъ интересенъ случай съ орелъ

Презъ юний м. г. ми донесоха единъ малъкъ бѣлоглавъ орелъ, който започнахъ да отглеждамъ, като го хранехъ съ остатъци отъ заклания добитѣкъ.

Безъ да забележа, по тѣлото му се развѣдиха множество въшки, които ще да сж го много безпокоили.

Случайно, еднажъ когато си играяхъ съ „Орлю“ (така го бѣхме кръстили) забележихъ необикновено изобилие на въшки и тутакси пристъпихъ къмъ лѣкуване. За цѣлѣта си послужихъ съ 5 на сто креолиновъ разтворъ. Нѣколко часа следъ намазването, рѣшихъ да изкъпя „Орлю“, за което взетъ подъ мишница, го занесохъ до чешмата, която бѣ на 250 метра отъ постоянното мѣстожителство на птицата.

Врѣмето бѣ топло — августъ. Отворихме напълно канелата, подложихме Орля подъ буйната струя студена вода и така го държахме нѣколко секунди, до като се добре измокри. Занесохме го пакъ на мѣстото му и тукъ той, видимо задоволенъ, си направи една хубава слънчева баня.

Следния день, около обѣдъ, разпрavia ми моя прислужникъ, Орлю, който стоеше често отвързанъ отъ верижката си, се запжтва, смѣшно подскачайки, на разходка. Прислужника се заинтересовалъ и го проследилъ. Орлю отива право на чешмата, която се случила отворена, и тукъ се подлага самъ подъ струята вода. Следъ банята Орлю се завърналъ на своето мѣсто и самодоволно се припекалъ на слънцето.

Наша поща

Варна. Ловецъ П. Пишете ни: „Всичко въ Л. П. е хубаво и се вижда колко много трудъ е положенъ, за да се даде на ловеца едно добро и разнообразно четиво. Съ новата годишнина „Ловна Просвета“ започва нѣщо ново — да критикува и обсъжда прилагането на закона, устава и дейността изобщо на Ловната организация. Дали това нѣма да предизвика нѣкакви разцепления въ организацията? Молимъ имайте добрината да обясните това!“

Отговоръ: Драгий П., този въпросъ не ни се задава първи пътъ устно или писмено. Нашата обществена действителностъ, печална поради толкова много разцепничество, кара всѣки идеалистъ да тръпне предъ мисълта за разцепление. И ние не по-малко отъ всички други презираме разколничеството и се обявяваме безусловно противъ него. Но въ случая въпроса е съвсемъ другъ. Преди всичко, неумѣстно е въ Ловната организация да се говори за разцепление. Обърнете Закона за лова, и ще разберете, че въ България втора ловна организация не може да има, която да се радва на закрилата отъ закона — а безъ такава закрила ловна организация не е мислима. Така че по формални причини неумѣстно е въ нашитѣ взаимни отношения да употребяваме тази дума. Нека, въпрочемъ, никога не говоримъ за разцепление, а ония, които обичатъ да защитаватъ слабата си теза съ тая дума, искатъ да всеватъ напразенъ страхъ за свои цѣли.

Различия въ гледищата, различия въ методитѣ на дейностъ и пр. е много естествено да има, имало е и ще има. Отъ самото основаване на Ловната организация до днесъ сж се състезавали било въ дружествени събрания, било въ колонитѣ на „Ловецъ“ или пъкъ въ конгреситѣ „две начала“. Историята на нашето ловно дѣло е история на това състезание. Едното начало — творческото — се е изразявало въ стремението да се издигне културно българския ловецъ, да порастне въ съзнанието си, че има дължности къмъ хубавата българска природа, а неговата организация — че е призвана да издигне отъ лова едно модерно ловно стопанство съ вечно усигурено плодотворно използване. Другото начало — егоистичното — е сѣтало, че името „български ловецъ“ може да има всѣки що си е купилъ билетъ за ловъ, а организацията на ловцитѣ е бюро за снабдяване съ евтини билети.

За честъ на организацията и за щастие, първото начало е било идейното знаме на ония, които сж водили организацията ни и до вой-

нитѣ ние сме били свидѣтели на една чудна дейностъ отъ именити ловци за постигане на това начало. До войната условията за нашето ловно дѣло бѣха много по благоприятни, отъ колкото сж днесъ. Ние се радвахме на едно сравнително икономическо благосъстояние и дивеча далече още не бѣ се изтъкналъ като обектъ на едно усилено използване. Имаше взе пакъ защо да се боимъ за бъдещето на нашето дивечево богатство, защото и тогава се констатираше неговото постепенно намаляване.

Но следъ опустошителнитѣ войни условията се коренно измѣниха. Ето ви цифри: въ 1915 година имаше 10,000 организирани ловци, днесъ тѣ сж 35,000 т. е. всѣка нова година е увеличавана нашата ловна армия съ по 2,500 ловци. А това е достатъчно, за да ви посочи на каква съдба е обречено нашето дивечево богатство. Дивеча доби една стойностъ при общата икономическа стагнация, необикновена за дотогавашнитѣ разбирания. Вамъ е добре известно, че на 1915 год. една заешка кожа струваше само 0.30 лв., а днесъ тя достига на нашия пазаръ 70 лв. т. е. единъ индексъ на поскъпване средно 200, срещу единъ индексъ за всички други артикули около 40.

А това е една страшна причина за изчезването на нашето ловно богатство. Въ 1926 година стойността на кожитѣ, които България е изнесла (безъ онова, що е укрито и контрабандирано) по цени въ Лайпцигъ достига цифрата 60.000,000 лева. Въ 1927 година за първи пътъ български кожи отъ дивечъ отиватъ и въ Америка (лисици и катерици).

Предъ насъ, въпрочемъ, е една нерадостна картина, която ние виждаме още отъ 1920 година, когато издигнахме гласъ за бързи и решителни мѣрки, за да се справимъ съ това зло. Ние считаме, че направеното до днесъ и това, що днесъ се върши, не е достатъчно, за да се справимъ съ угрозата на опустѣла отъ дивечъ България. Ние рагувахме да се създаде новъ уставъ, новъ законъ и пр. и тѣ се създадоха, но не сж достатъчни устави, закони и програми — а дѣла.

Едни казватъ: „Какъ да се не работи, всичко върви по еволюция. Вие много бързате!“ Но когато тая еволюция изостави дѣлото назадъ, когато всѣка година ни доближава до неизбежното зло, когато съ болка констатираме, че закона започва да се прилага по единъ кривъ пътъ — ние, мислимъ, че сме въ правото си да наречемъ тая еволюция рутина. И отъ тая рутина трѣбва да се боимъ повече, отколкото отъ неумѣстно употребяването на дума: разцепление. Има моменти, когато по-

смѣлитѣ действия не бива да ни плашатъ, и решителнитѣ крачки напредъ — да ни се виждатъ невъзможни. Петъръ Велики въ нѣколко десетилѣтия преобрази Русия отъ дива въ културна страна. Мустафа Кемалъ — токо предъ нашитѣ очи, преобрази оная назадначава култура, за която ние мислехме, че ще сж по-трѣбни много вѣкове, за да се отърси отъ своитѣ многобройни рутины. Ами нека се вземѣмъ що става около самитѣ насъ — нека видимъ и прозрѣмъ какъ съ „ускорена еволюция“ се промѣня бързо, почти мълниеносно, нашето народно стопанство: нови култури, нови индустрии, нови методи, нови учреждения, електричество навредъ и пр. Ами новитѣ спортни организации, между които най-сродната намъ — туристическата — усѣя страната съ хижи, ами търновската хижа на шепи туристи? И срещу тая своя дейность тия пионери на прогресъ и култура въ България, не всѣкога сж получили като насъ и ползването на едно огромно богатство.

Вѣрвайте и бждете увѣрени, че еволюцията днесъ въоръжена съ старитѣ методи, не е друго нищо освенъ рутина. Днесъ, когато отъ Варна до София може да се отиде за 90 минути, мѣрката ни за еволюция трѣбва безъ друго да се скъси, иначе ние рискуваме да останемъ тъй назадъ, че да станемъ и смѣшни, и излишни.

Ето защо ние мислимъ, че днесъ именно е настаналъ моментъ за едно интензивно еволюиране въ нашата организация къмъ целитѣ, които трѣбва да си поставимъ:

1) Изтъкване стопанския елементъ, като най-важенъ факторъ не само за прогреса, но и за съществуването на ловното дѣло въ страната и усиление грижи за осъществяване на едно ловно стопанство съ всички атрибуции: развъдници, статистика, производителна кооперация за кожата и пр.

2) Засилване общественото значение на ловната организация, издигане нейния престижъ съ пълно и безусловно прилагане на ловния стрелков спортъ.

Сторонници на тия идеи отъ две десетилѣтия, работейки съ ясно съзнание, че тамъ е истинския пътъ на Л. О., ние открихме Ловна Просвѣта, като трибуна на свободната ловна мисль, за да вмъкнемъ елементъ на самокритика и критика въ нейния животъ, безъ който не е мислимъ прогресъ въ съвременнитѣ демокрации. Вамъ е добре известна максимата: „ако нѣма критика, деятеля е длъженъ да я създаде“.

Въ областта на нашата критика ние ще се докосваме до личноститѣ само на ония, които, като служещи, платени на нашата организация, трѣбва да притежаватъ известни качества, безъ които тѣ, вмѣсто лостове

на прогреса, ставатъ лостове на рутината. При съвременнитѣ демократични разбирания, правото да се интересуваме и критикуваме дѣлата на служителитѣ, е осветено и неоспоримо.

Така че, вѣрвайте това, дѣлото на Л. П. може да донесе само полза на общото ни ловно дѣло.

Възгъ: *Иванъ Сокачевъ.*

Въпросъ отъ ловеца М. Кучката ми първескина, се окучи, но изеде своитѣ малки. Моля съобщете ми на какво се дължи това и какъ би могло да се отсрани въ бъдаще?

Отговоръ. Много начесто се случва въ мѣсояднитѣ животни (*Carnivora*) щото майкитѣ да изяждатъ своитѣ рожби. Това явление най-често се забелѣзва у кучетата, свинитѣ, даже и въ дивитѣ животни (вълци и др.). Това изяждане извършватъ първескинитѣ.

Дължи се, главно, на психическо разстройство въ родилката, която при акта на раждането чувствува, поради мжчното излизане на плодътъ, болки, които причиняватъ едно помрачение. За да се отърве отъ мжчителния актъ, когато при раждането кучката не се подпомага отъ стопанина, тя започва да ближе детородния органъ и инстинктивно да изважда приплода съ уста (жби), при което бива омъртвяванъ. Мъртвия плодъ тя изяжда, както и послѣдъка (пласентата).

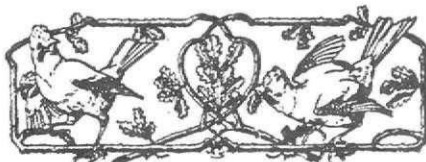
Всичко по-горѣ казано се забелезва у животнитѣ, които мжчно раждатъ, които помѣтатъ и при всички случаи когато стопанина не обръща никакво внимание върху бременното животно.

За избѣгване такова неестествено раждане и изяждане на малкитѣ отъ майката, нуждни сж по-вече грижи за бременното животно. То трѣбва да се пази отъ удари и уплаха; да се гледа и храни добре; да му се пригответи съ време мѣстото за раждане, послано съ чиста слама. Ако се полагатъ тия грижи, а при случай на едно мжчно раждане се подпомогне отъ стопанина на родилката, то подобни аномални случаи нѣма да има.

Нека най-сетне се знае, че първескини при повторното раждане много редко изяждатъ малкитѣ приплоди, защото, когато първия пътъ сж ги изяли, болѣдували сж много отъ това. Тѣ предпочитатъ при повторни случаи на мъртвородени, да ги изхвърлятъ, нежели да ги ядатъ.

София, 26.II.927 г.

Девисилъ.

СЛЕДЪ ЛОВЪ КЖДЕ МОГА ДА НАМЪРЯ НАЙ-ДОБРА ПОЧИВКА
И ЛОВЦИ-ДРУГАРИ?

Вино натурално и хубави закуски?
Кждѣ се сбиратъ да сподѣлятъ на
ловътъ хубавитѣ часове?

БЕЗСПОРНО — НАЙ-МНОГО ВЪ

„МАЛОВСКАТА ИЗБА“

на БРАТЯ МАЛОВСКИ-самитѣ тѣ ловци!

Тамъ е и сборния пунктъ на втора ловна група!

ДА БЪРЗАМЪ ВЪ

„Маловската изба“

на ул. „Нишка“ № 25

СОФИЯ

Модеренъ магазинъ
за
Галантерия
парфюмерия
СПОРТНИ ПОТРЪБИ
Ал. Хр. Грънчаровъ
Бул. „Дондуковъ“ № 26.

ДО ГОСПОДИНЪ

Капитанъ Димитровъ

улица

Раковска

№

гр. (село)

Варна

ОКОЛИЯ

Бочаровъ & Бешевлиевъ
СОФИЯ, ул. Дринъ № 8.
Ловни, рибарски и спортни артикули.
Доставятъ на дребно първокачествени и изпитани материяли направо на клиентитъ си, по ЦЕНИ КОНКУРЕНТНИ.
Поръчките се изпълняватъ следъ получаване, стойността имъ, ли при капаро за наложенъ платежъ.
Готови патрони 16 и 12 калибъръ съ дименъ и бездименъ барутъ винаги на складъ

НИКОЛА ХОЛЕВИЧЪ
АДВОКАТЪ
.....
Ул. Царъ Борисъ, 18
ВАРНА
.....
Защищава дѣла предъ всички сѣдилища въ Царството

Дим. Сокачевъ
АДВОКАТЪ
.....
ВИДИНЪ
.....
Защищава дѣла предъ всички сѣдилища въ Царството

Ловна просвѣта
Приема за печатане обяви и реклами при следнитъ условия
На корицитъ за кв. см. 2:50 л. на специалнитъ рекламни листове 1 50 л.
Обявитъ да се изпращатъ на адресъ „Ловна просвѣта“ — „Патриархъ Ефтимий № 90.“

П. Г. Петровъ
АДВОКАТЪ
.....
Т. Пазарджикъ
.....
Писалище до Окръжния сѣдъ

Василь Василевъ Драговъ и С-ие
.....
Търговецъ на дървенъ материялъ
.....
Гара Т. Пазарджикъ

ПАРФЮМЕРИ
ДЕ ЖЕНЕВЪ
ЕВГЕНИ П. ГЕОРГИЕВЪ
СОФИЯ
Пл. Св. Недѣля, 13, жгѣла Донд. и М. Луиза

Матей С. Хрусановъ
София
Тел. № 2656 ул. Транезица 2
ОБМИТВАНЕ — ЕКСПЕДИЦИЯ
Обмитване: контрола и информация по облагането стокитъ съ мито; провѣрка документитъ по платенитъ мита и пр., рекламации по надвзети суми; дава съвети по всички въпроси отъ митнишки характеръ.
Експедиции: извършва всѣкакви експедиции за вътрешността на страната.